Telefonas: LACKAWANNA 5529.

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ"
107 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ"
107 W. 30-th Str., New York, N. Y.

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

No. 17 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918.

New York, N. Y. Balandžio (April) 25, 1924.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XV

Lenkai Terorizuoja Vilniaus Lietuvius

Lenkija Grumoja Lietuvai Karu

Senatas Priėmė Johnsono Bilių

Lenkai Pardavė Lietuvos Miškus

LENKŲ INKVIZICIJOS VILNIUJE.

Kaunas, bal. 7 d. (Musų koresp.). — Varšavos militaristų teismas Vilniuje kovo 28 d. pasmerkė 5 lietuvius sunkiųjų darbų kalėjiman. Šitie jaunuoliai ką tik baigė lietuvių gimnaziją ir lenkų šnipai juos suareštavo kaipo pavojingus valstybei politinius prasikaltėlius. Nors teisme jiems kaltė neįrodyta, vienok jie pasmerkti sunkiųjų darbų kalėjiman: Umbrazas ir Žemaitis 8 metams, Tijunėlis, Kumpa ir Tamulevičius 4 metams (Žiurėk platesnį aprašymą — „Varšavos kraujagerių teismas").

Balandžio 6 d. Lietuvos studentai išnešė protestą prieš tokį žiaurių Varšavos militaristų nuosprendį, nutarė pasiųsti užuojautą kankiniams ir prašyti viso pasaulio studentų užtarti nuteistuosius ir rinkti aukas jų pagalbai.

Taipgi kovo 23 d. Vilniaus lietuvių ėdikai sušaukė Vilniaus visuomenės mitingą, kuriame net apsiputoję šaukė prieš lietuvius ir kurstė tamsias lenkų minias ant lietuvių. Ir štai vos pasibaigus tam mitingui lenkų gimnazistai pradėjo mušti lietuvius. Ypač daugiausiai kliuvo Vytauto Didžiojo Gimnazijos moksleiviams ir moksleivėms, kuriuos įdukusi lenkų patriotiška moksleivija lengvai galėjo pažinti iš kepuraičių. Mitingo dieną sumušta apie 120 lietuvių gimnazijos moksleivių, kurių tarpe yra arti pusė mergaičių. Beveik kiekvienam išėjusiam iš namų tą dieną lietuvių moksleiviui kliuvo nuo įdukusių lenkų.

LENKIJA GRUMOJA LIETUVAI KARU.

Kaunas, bal. 7 d. (Musų koresp.). — Išsprendus Klaipėdos klausimą ne sulig lenkų noro, Varšavos militaristai pradeda barškinti savo surudijusiu kalaviju prieš Lietuvą. Jie tuojaus paskelbė visam pasauliui apie ne esantį lietuvių karingumą ir šiaip visokiais budais stengiasi išprovokuoti Lietuvą, kad turėjus priekabių ją pulti. Jie pradėjo terorizuoti Vilniaus lietuvius, manydami tuo budu iššaukti kontrterorą prieš lenkus Lietuvoje, o jau tuomet bus lengva eiti savųjų gelbėt. Taipgi jie leidžia nepamatuotus gandus, kad buk Lietuvos valdžia kovo 21 d. išvariusi per demarkacijos liniją 24 lenkų šeimynas su mažais vaikais Trakų rajone, o kovo 22 d. išvarė tokiu pat budu 84 šeimynas Dukšto rajone ir tikrina, kad busią išsiųsta tokiu pat budu dar apie 100 šeimynų. Esą taip žiauriai lietuviai elgiasi su ištremiamais lenkais iš Lietuvos, kad net jų turta atima.

Tuo tarpu jokio lenkų ištrėmimo iš Lietuvos nebuvo ir nėra vien delto, kad jie priklauso lenkų tautai. Tai yra begėdiškas lenkų prasimanymas! Šitie visi lenkų manievrai kuoaiškiausiai mums sako, kad Varšavos militaristai rengiasi pulti Lietuvą. Bet jei jie išdrįs karo žygius pradėti prieš Lietuvą, tai šiuo sykiu mirtinai pasprings...

NAUJOS INTRYGOS KLAIPĖDOS KLAUSIME.

Kaunas, bal. 7 d. (Musų koresp.). — Ateina žinių iš Paryžiaus, kad Prancijos valdžia, pataikaudama lenkams, nori perrašyti iš naujo Klaipėdos konvenciją, pasirašytą Genevoj. Šita žinia sukėlė Kaune ir visoj Lietuvoj neramumo ir pasipiktinimo. Visoje Lietuvos visuomenėje yra nusistatymas reikalauti valdžios, kad nesutiktų išpildyti to prancuzų reikalavimo.

Taipgi ir iš Rusijos Atstovybės Kaune pasklido žinia, kad ir Rusija labai nepatenkinta Klaipėdos konvencijos pasirašymu ir ji mananti tą klausimą pirmai progai pasitaikius išnaujo pakelti.

SENATAS PRIĖMĖ JOHNSONO IMIGRACIJOS BILIŲ.

Balandžio 18 d. Jung. Valst. senatas 62 balsais prieš 2 priėmė Johnsono imigracijos bilių, sulig kurio galės atvykti Amerikon tik 161,000 imigrantų į metus sekančiais trimi metais. Kvota nustatoma 2 nuošimčių to skaitliaus, kokis kiekvienos tautos žmonių buvo Jung. Valst. 1890 metais. Vadinasi, senatas priėmė Johnsono biliaus pagrindinius dėsnius. Šitas bilius mažai kuo skiriasi nuo atstovų buto priimto biliaus ir jisai virs įstatymu nuo sekančio liepos mėnesio 1 d., jei prezidentas po juomi pasirašys. Sulig šito naujo biliaus lietuvių tegalės atvažiuoti į Ameriką kas metai tik po 302 imigrantu.

Didžiausia Amerikos politikieriams bėda su šituo bilium, tai uždraudimas teisės Japonijos gyventojams lygiomis teisėmis su kitoms tautoms įvažiuoti į Ameriką. Šitą uždraudimą senatas net dviem atvėjais patvirtino. Dabar kyla rimtų nesusipratimų tarpe Japonijos ir Amerikos valdžių ir net grumoja diplomatinių santykių nutrukymas tarpe šių valstybių. Todel yra manoma, kad prezidentas gali užvetuoti šitą bilių, jei nepavyks kitu keliu susitarti su Japonija. Jau prasidėjo abiejų šalių diplomatų pasitarimai.

LENKAI PARDAVĖ LIETUVOS MIŠKUS.

Pranešama iš Varšavos, kad Lenkijos agrikulturos ministerija pardavusi anglų-latvių firmai net 500,000 akrų miško. Pusė to miško parduota iš Bielovežos miškų, o kita pusė iš Gardino, Slonimo ir kitų arti Nemuno esančių miškų. Vadinasi, lenkai skuba išparduoti Lietuvos miškus, kad kartais nepasivėluotų už juos pinigus paimti savo militaristinės politikos reikalams. Apart to, jau seniaus buvo pranešta, kad lenkai pardavė Lietuvos miškų net už 40 milionų dolerių ir Amerikos finansieriams. Štai delko yra reikalinga atidaryti Nemunas laisvam medžio plukdymui, už ką taip labai stovėjo ir amerikonas Davis ir Anglijos valdžia nuolatos to reikalavo.

NAUJI ŽEMĖS DREBĖJIMAI.

Pranešama iš Cairo, Egipto, kad bal. 14 d. buvo jaučiamas smarkus žemės drebėjimas, kuris gali lygintis Japonijos katartrofai ir kuris greičiausiai įvyko Pacifiko jurų dugne. Taipgi pranešama iš Čili, kad ir čionai bal. 15 d. buvo jaučiamas žymus žemės drebėjimas, tačiau nuostolių nepadaryta. Apart to, pranešama ir iš Londono, kad bal. 14 d. seismografas pažymėjo daug smarkesnį žemės drebėjimą, negu buvo pereitais metais Japonijoje, kuris, manoma, įvyko Pacifico jurų dugne apie 7,000 mylių tolumo nuo Londono.

SPAUDOS SUVARŽYMAS ČEKOSLOVAKIJOJ.

Anglų spauda paskelbė žinią iš Čekoslovakijos sostinės Pragos, kad pastariomis dienomis išleistas įstatymas, kuriuomi panaikinama spaudos laisvė. Dabar kiekvieno laikraščio redaktorius turės išduoti valdžiai šaltinius, iš kurių sėmė medžiagą žinioms ar straipsniams, kuomet valdžia to iš redaktoriaus pareikalaus. Šitas įstatymas įneštas parlamentan ir perleistas tuojaus po to, kai tik opozicijos spauda iškėlė aukštų valdininkų grafto darbus aliejaus, pašto ir valstybinių kontraktų darymo reikaluose. Beveik nebuvo nė vieno valdžios departamento, kuris nebutų susitepęs graftu. Prezidentas Masarykas užprotestavo prieš tokio įstatymo išleidimą.

DAUG RUSŲ KINIJOJE.

Tautų Sąjungos komisija praneša, kad pastaruoju laiku yra daug rusų Kinijoje, kurie tenai pasislėpę nuo bolševikų valdžios persekiojimų. Apie 60,000 Kinijoje gyvenančių rusų yra baisiausioje padėtyje ir reikalingi greitos pagalbos, nes kitaip jiems gręsianti bado mirtis.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Pranešama iš Rygos, kad Klaipėdos konvenciją jau priėmė Lietuvos ministerių kabinetas ir Seimo užsienių reikalų komisija.

— Ateina žinių, kad ir Venezuelos respublikoj plėčiasi revoliucijos banga.

— Bal. 22 d., Ryme prasidėjo 6-tas tarptautinis kongresas orlaivininkystės teisių išdirbimui, kaip karo taip ir ramybės metui. Kongrese atstovaujama 26 valstybės, neišskiriant ir Jung. Am. Valstijų.

— Chicagoje kilo gaisras sporto ir kitų reikmenų krautuvėje, kuriame žuvo 9 žmonės. Suareštuoti du krautuvės savininkai, kaipo nužiuromi krautuvės padėjai.

Varšavos Kraujagerių Teismas

Kovo 28 d., š. m., mums, Vilniaus lietuviams, kurie velkame Varšavos militaristų vergijos jungą, pasiliks amžinai minėtina. Šią dieną Varšavos kraujagerių teismas pasmerkė sunkiųjų darbų kalėjiman 5 Vilniaus lietuvių moksleivius.

Diena miglota ir dulkena smulkus lietus. Gatvėse purvas ir bala. Nuliudusiais veidais, suspaustomis širdimis skuba vienas po kito lietuviai į Vilniaus apygardos teismo rumus, skuba, kad pamatyt savo brolius-kankinius, kurie stos šiandien prieš sauvalingą ir kraujagerišką Varšavos militaristų teismą. Štai ir juos varo į teismą. Bežiurint į šiuos brangius tautiečius — į šį žingsniuojantį gatve burį ir pastebėjęs kiekvieną jų judėsį, aiškiai matai ir atjauti jų skausmus, jų kančias. Jie eina išblyškusiais veidais, sumenkę, nusiminę... Aplink juos eina budrųs budeliai ir nieko prie jų neprileidžia. Po dešimties mėnesių kalėjimo, jie eina į teismą, kuris jau iš anksto jiems paruošė nuosprendį...

Visi atėjusieji lietuviai nusiima kepures ir lenkia galvas šiems kankiniams, o mergaitės barsto gėles ant jų tako, sveikina juos savo maloniomis šypsomis. Jie taippat nusiima kepures ir sveikina palenkdami galvas. Bet čia tuoj ruščiu balsu vienas budelių sušunka: „Nevalia kepures kilnoti!" „Galiu Tamstai savo kepurę padovanoti" — atsakė ramiai vienas kankinių.

Jie tikisi, kad gal už keletos valandų juos pripažins nekaltais ir jie galės grįžti į tarpą savųjų, į kovotojų eiles. Taip... Jie to laukė ir tikėjosi, — tikėjomės ir mes dar esantieji laisvėje. Bet Varšavos militaristų lekajai surengė jiems ką kitą...

Jau apie 9 val. ryto, teismo rumų karidoriuose matėsi daug lietuvių, o daugiausiai moksleivių. Kaltinamuosius kaltina iš Lietuvos pabėgęs Jankievičius, prokuroro padėjėjas. Juos gina mecenatai: Vroblevskis, Mickevičius ir Petrusevičius. Kaltinamųjų suole sėdasi moksleiviai: Žemaitis, Umbrasas, Tijunėlis, Kumpa ir Tamulevičius, o taipgi du kažkokiu rusu, kurie buvo įmaišyti į tą bylą: Tarasovas ir Kozlovas.

Pasibaigus kriminalei bylai, prasidėjo lietuvių moksleivių byla. Kaltina juos, kaip minėjau, pabėgėlis iš Lietuvos Jankievičius. Viena jo išvaizda ir kalba aiškiai rodo, kad šis lietuvių ėdikas senai jau yra sumanęs ir nustatęs bausmę. Teismas eina prie uždarų durių. Burys lietuvių stovi karidoriuje ir laukia žinių. Visi nuliudę, nusiminę. Kai kurie tikisi, kad pasiseksią juos išteisinti.

Visi moksleiviai neprisipažino prie kaltės ir teisme pareiškė, kad juos nežmoniškai mušant iki kraujo guminėmis lazdomis — jie kalbėjo tai, ką jiems budeliai liepė kalbėti. Prokuroro padėjėjas Jankievičius begėdišku budu puola moksleivius, stengdamasis suversti nežmonišką jiems prasikaltimą. Advokatai visi energiškai ir gana aiškiai prirodo jų nekaltybę. Taip tęsėsi teismo kalbos iki 3 val. po pietų. 5 val. po pietų vėl prasidėjo teismas. Daugumas moksleivių, o ypač mergaitės nuo ryto iki vakarui išbuvo nevalgę ir, nors labai sunkiai, bet padavė kaliniams valgyti. Vėl prasidėjo puolimai ir gynimas kaltinamųjų. Pagaliau, 7 val. 40 minučių vakare atidarė teismo duris ir suleido į salę visą publiką. Suskambino varpelis ir visi drebančiomis širdimis sustoja klausyti nusprendimo.

Štai ir nuosprendis... Baisus, kruvinas ir kraštutiniai neteisingas! Išgirdus tą kraugeringą nuosprendį lietuvių veidais perbėgo pasibiaurėjimo šešėlis ir daugelio akyse ašaros sužibo. Visi nuliudo... Ir kas nesipiktintų, kas neliudėtų matant tokią žiaurią neteisybę. Moksleiviai po 17—19 metų amžiaus, be jokio aiškaus nusikaltimo, nuteisti ilgiems metams sunkiųjų darbų kalėjimu... Ir taip: Umbasas ir Žemaitis 8 metams sunkiųjų darbų kalėjimo. Tijunėlis, Kumpa ir Tamulevičius 4 metams sunkiųjų darbų kalėjimo. Rusas Tarasovas 6 metams to paties kalėjimo, Kozlovas išteisintas.

O tempore, o mores! 17—19 metų vaikai pasmerkiami ilgiems metams sunkiųjų darbų kalėjiman vien delto, kad jie yra lietuviai ir baigę gimnaziją stengėsi įstoti į Vilniaus universitetą... Tokio kraugeriško, tokio neapsakomai žiauraus teismo nusprendžio pasaulis nematė! O kiek šitiems jaunuoliams teko iškentėti Varšavos kraujagerių inkvizicijų, tai sunku ir apsakyti... Ir taip nelaimingi jaunuoliai, vos tik pražydę savo jaunystės pavasary, žuvo po Varšavos budelių militarizmo batu, nes niekas netiki, kad jie išeitų gyvi iš lenkų kalėjimo...

Ant galo norisi prisiminti tas skaudus faktas, kad čionai nuteistus moksleivius Umbrasą ir Žemaitį išdavė Varšavos budeliams vieno lietuvių bendrabučio vedėjas Vitkauskas, kurį Amerikos lietuvių spaudoje net Dr. J. Basanavičius laurais vainikuoja, kaipo inteligentą bendrabučio vedėją, kuris savo rankose laiko 150 moksleivių. Aš savu laiku buvau minėjęs „Tėvynėje" apie šitą lietuvių išdaviką, užką susilaukiau nuo visų Vilniaus lietuvių inteligentų ir net nuo musų didžiausio autoriteto Dr. Basanavičiaus rustaus išbarimo.

Parašyčiau daugiau įspudžių iš garsaus šios dienos teismo, bet ranka dreba ir truksta žodžių išreikšti pasibiaurėjimui tokiu begėdišku, beteisiu teismu. Ypač neapsakomai skauda širdį ir žmogaus siela suklimpus į kraują verkia, kuomet prisimeni, kad du žymiausiu ir gabiausiu musų moksleiviu išdavė į budelių rankas lietuvių prieglaudos vedėjas Vitkauskas. Prie pabaigos norisi pasakyti, kad kol mes laikysime savo tarpe visokius išgamas — išdavikus Vitkauskus tol nė vienas ne esame tikri rytojum. Šiandien to išdavimo auka krito Žemaitis ir Umbrazas, o ryt gal ne vieną iš mųs laukia tas pats likimas... Broliai, apsižiurėkime ir nustokime užtariauti musų moksleivių išdavikus!

T....

Vilnius, 28—II—24.

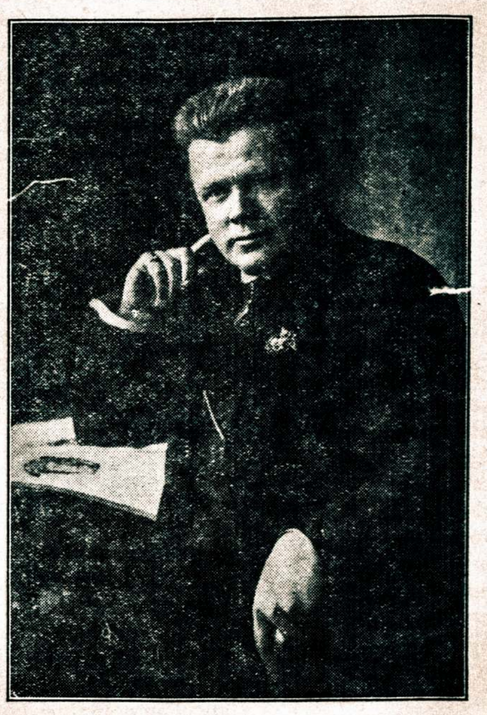

DRAMOS TĖVAS J. VAIČKUS.

Kauno Lietuvių Meno Kurėjų Draugijos Dramos sekcijos pirmininkas. Buvęs rusų valstybinio Aleksandrijos teatro artistas, Petrapily. Žinomas lietuviams, kaipo vienas iš žymiausių menininkų, kurio pastangomis įsikurė Lietuvos Valstybinis ir Šaulių teatrai. Amerikon J. Vaičkus atkeliavo tikslu sukurti nuolatinį Amerikos Lietuvių Dramos Teatro. Aktoriai tam teatrui ruošiami jo vardo Dramos mokykloje, kuriai J. Vaičkus direktoriauja. Bal. 26 d. J. Vaičkaus Dramos Teatras daro atidarymą Kismet Temple teatre, 92 Herkimer st. (netoli Fulton st. ir Nostrand ave. kampo). Atidarymo spektakly J. Vaičkus vaidins vieną iš žymiausių rolių.

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei' turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūros. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašta ženklelių jų sugrąžinimui.

LIETUVIŲ SPAUDOS ATGAVIMO SUKAKTUVĖS.

Pranešimu advokato A. Dubinsko, tais laikais dirbusio Rusijos senato sekretoriate, balandžio 25 d., 1904 m., Rusijos ministerių kabinetas galutinai nutarė grąžinti lietuviams spaudą ir kabineto nutarimą Rusijos caras užtvirtino, rodos, 30 d. to paties bal. mėnesio. Taigi šiemet, šią balandžio 25 d., sukanka lygiai 20 metų nuo to svarbaus lietuvių tautos laimėjimo, kurio beveik nuo pat dienos spaudos uždraudimo — nuo 13 d. rugsėjo, 1865 m., energingai siekta ir sunkiai už jį kovota.

Kokį svarbų vaidmenį spauda vaidina kiekvienos tautos gyvenime, tai, rodos, kiekvienas mokantis skaityti žmogus pajėgia tinkamai įvertinti. Spauda yra tautos gyvenimo veidrodžiu, visų siekinių kelrodžiu, apšvietos ir kulturos pagrindu. Bent kuriai tautai atimti spaudą reiškia tą patį, ką individualiam žmogui išlupti akis ir liežiuvį. Kaip šitokio žmogaus gyvenimo dienos suskaitytos, jei paleisi jį vieną amžinoje tamsoje klajoti, taip ir tautos žuvimas neišvengiamas, kuomet jai spauda atimta ir jos pavergėjai stengiasi ją praryti.

Nors lietuvių tautai prisėjo arti per 40 metų su surakinta burna ir užrištomis akimis gyventi, vienok ji nežuvo. Netik nežuvo, bet dar sustiprėjo ir privertė tukstančius kartų galingesnį už save priešą — Rusijos carizmo biurokratiją nusileisti ir grąžinti lietuviams spaudą. Šitas lietuvių tautos laimėjimas kuoaiškiausiai mums parodo, ko galima pasiekti tautos gyvenime, kuomet visi tautos sunųs ir dukterys sutartinai dirba. Nieko negelbėjo Rusijos biurokratizmo žiauriausios priemonės prieš nelegalės literaturos platinimą Lietuvoje; niekais nuėjo ir Muravjovo-Koriko pastangos — lietuvių tautos kova laimėta!

Ir ta kova laimėta vien spaudos platinimu, kuri buvo gabenama iš užsienio. Šitoje kovoje žuvo šimtai geriausių Lietuvos sunų ir dukterų, šimtai atsidurė tolimojo Sibiro tyriuose ir tukstančiai buvo persekiojimų ir kankinamų pačioje Lietuvoje. Bet nežiurint tų baisių sunkenybių ir nežmoniško persekiojimo lietuvių tautos darbuotojų, kova už spaudos atgavimą su kiekviena diena plėtėsi, didėjo iki, pagaliau, išaugo į nepergalimą visos tautos reikalavimą ir Rusijos biurokratija su gėda turėjo nusileisti ir grąžinti lietuviams spaudą.

Šito svarbaus laimėjimo pasiekta todel, kad dirbo visi lietuviai didžiausiam sutikime, artimiausiam sutarime, nežiurint jokių įsitikinimų skirtumų. Spaudos uždraudimo laikais matome bendrai dirbančius ir kunigus, ir socialistus ir laisvamanius, ir inteligentus, ir dvarininkus ir net valdininkus, ir paprastus darbininkus, ir vyrus, ir moteris! Nėra abejonės, kad dalis tų spaudos platinimo darbuotojų dirbo del pelno, bet milžiniška didžiuma dirbo iš pasišventimo, kad laimėjus spaudos atgavimo kovą ir davus progos lietuvių tautai šviesesnę ateitį susikurti, laisvesnio gyvenimo dienų pasiekti. Apart to reikia pastebėti ir tas faktas, kad net vienas žymus Lietuvos darbuotojas ir literatas yra pareiškęs, kad Amerikos lietuviai prisidėję šimtu nuošimčių prie lietuvių spaudos atgavimo. Be Amerikos lietuvių pagalbos dar tuomet nebut laimėta spaudos atgavimo kova. Ir niekas neabejoja, kad Amerikos lietuviai suvaidino labai svarbų vaidmenį lietuvių spaudos atgavimo kovoje.

Ant kiek buvo didelis įgabenimas lietuviškų knygų į Lietuvą, tai liudija Rusijos valdiški užrašai. Štai muitinių sargybų sugauta gabenant per sieną knygų sekamai: 1891—93 m. 31,718 egzempliorių, 1894—96 m. 40,335 egz., 1897—99 m. 39,024 egz., 1900—02 m. 56,-182 egz., taigi vidutiniai imant apie po 20,000 egz. kas metas. Tai čia tik muitinių sargybų sugautos knygos, kurios sudaro tik mažą nuošimtį tos literaturos, kuri buvo įgabenta Lietuvon iš užsienio slaptais keliais. Neveltui tad ir Rusų valdžia perstojo spausdinus lietuviškas knygas rusiškomis raidėmis, kurių išleista sekamai: nuo 1864 iki 1870 metų išleista 20 knygų, nuo 1870 iki 1884 m. — tik 6 knygos, o vėliaus liautasi spausdinti lietuviškas knygas rusiškomis raidėmis. Kiek egzempliorių kiekvienos šitų knygų išleista, nėra žinoma. Bet aišku yra tas faktas, kad Rusijos biurokratija įsitikino, kad spausdindama rusiškomis raidėmis lietuviškas knygas nenugalės lietuvių tautos troškimo savo spaudos pasiekti ir todel liovėsi tuo naiviu įrankiu naudotis.

Sunki, kruvina ir brangi kelionė prisėjo atlikti lietuvių tautai, kol pasiekta savos spaudos atgavimo. Vienok ji privedė prie svarbaus, gal svarbiausio, laimėjimo, nes į dvidešimt metų nuo spaudos atgavimo lietuvių tauta pasiekė tokio kulturos laipsnio, kurio prieiti kitoms tautoms ėmė šimtmečius. Ir netik kulturos link padarytas milžiniškas šuolis, bet net pasiliuosuota iš politiškos vergijos — šiandien jau turime Nepriklausomą Lietuvą! Pirmutiniams lietuvių spaudos atgavimo kovotojams išrodė beveik nepasiekiamu idealu savo spaudos įsigijimas, o šiandien mums visiškai paprastu ir naturaliu dalyku išrodo net nepriklausomos Lietuvos valstybės susikurimas. Tai vis spaudos nuopelnai!

Taigi minime šiemet 20 metų sukaktuves begaliniai svarbaus lietuvių tautos istorijoje įvykio — spaudos atgavimo. Šitas įvykis yra pagrindu visų vėlesnių lietuvių tautos laimėjimų ir lygiai spauda yra mųs visų vienatiniu kelrodžiu į ateities laimėjimus — į šviesesnį, laimingesnį gyvenimą.

PERŽVALGA

:: Lietuvos kunigiškų ministerių taktika. — Lietuvos Seimo valstiečių liaudininkų frakcijos nariai įteikė Ž. U. ir V. T. ministeriui kun. Krupavičiui paklausimą miško gavimo reikalu. Apie kun. Krupavičiaus atsakymą į tą paklausimą „Liet. Žinios" praneša sekamai:

„Jo atsakymo tonas savotiškas ir netinka ministeriui, to dėliai nenuostabu, kad Seime kilo triukšmas ir pirmininkaujantis d-ras Staugaitis turėjo ministeriui Krupavičiui padaryti patėmijimą, kad nevartotų atstovus įžeidžiančių žodžių.

„Visa rustybė p. kun. Krupavičiaus kilo del paklausėjų pavartoto paklausime žodžio ‚kunigas'. (Kaip kratosi savo vardo!)

„Ministeris, vieton rimtai atsakyti į paklausimą ir painformuoti iš savo srities vedamų darbų Seimo narius, pakeltu tonu iškraipo paklausimo turinį ir tuo stengiasi ‚išaiškinti' pastatytą jam klausimą."

Vadinasi, Lietuvos kunigiški ministeriai taip elgiasi su valstybės parlamento nariais, kaip jie elgiasi su savo parapijonais. Bet nuo paprasto kunigėlio, kaip kun. Krupavičius, ar galima ko nors rimtesnio tikėtis. Anot tos patarlės: kaip žmogelis moka, taip šoka. Juk jis išmokytas tik su parapijonais bartis, tad ką jis gali nusimanyti, kaip reikalinga ministeriui elgtis parlamente.

Įdomus yra ir tas faktas, kad patekę valdžion Lietuvos kunigai labai pyksta, jei juos kas pavadino kunigu. Išrodytų lyg, kad ministeriaujanti Lietuvos kunigai savo profesijos vardą skaito pasikoliojimo žodžiu.

* * *

:: Aukų siuntimas Vilniun. — Kilus abejonėms delei tiesioginio aukų siuntimo Vilniun, „Tėvynės" redakcija užklausė vieno žymaus ir Amerikos lietuviams patikėtino Vilniaus lietuvių darbuotojo, ar geriau aukos siųsti tiesiog Vilniun, ar per susidariusį komitetą Kaune. Tas darbuotojas atsako sekamai:

„Tamsta klausi, kokiu keliu butų geriau ir saugiau surinktas pas jus aukas Vilniun siųsti? Atsakau: siųsti per Kauną (Biržiška, Tumas, Žemaitis) — kelias butų labai ilgas, nuobodus ir nevisiškai tikras. Geriau butų aukas, skiriamas Vilniaus Lietuvių Draugijos komiteto bendrabučiuose esamųjų vaikų užlaikymui, siųsti tiesiog Vilniun d-ro J. Basanavičiaus ar d-ro D. Alseikos vardu ir adresu.

„Kadangi dolerius siunčiant per Lenkiją, juos Varšavoje išmaino lenkų markėmis gana žemu kursu ir mums pašte pinigus išduoda lenkų valiuta, tai daug nuostolių pasidaro. Geriausis budas siųsti doleriais kokio žinomesnio banko čekiais, kuriuos čia galima deponuoti bankan ir vėliaus iškeisti lenkų markėmis daug aukštesniu kursu."

Vadinasi, aukos vilniečiams galima siųsti stačiai Vilniun d-ro J. Basanavičiaus arba d-ro D. Alseikos vardu, kurių adresai savu laiku tilpo „Tėvynėje". Pakartojame, kad šio pranešimo autorius yra autoritetingas ir patikėtinas žmogus.

* * *

:: Žemaičio paveikslų paroda. — Balandžio 4 d., Transportation name, 608 So. Dearborn St., Chicago, Ill., atidaryta žymaus musų dailininko A. Žemaičio paveikslų paroda. „Naujienos" apie šią parodą praneša sekamai:

„Paveikslai daro pastebėtinai gerą įspudį į atsilankiusius svečius. Į kaikuriuos paveikslus tiesiog negalima atsižiurėti: rodos, jie tave rište pririša prie savęs; rodos, jie kalba tau savotiška kalba ir pasakoja kokias tai nesuprantamas paslaptis. Nėra abejonės, kad ši paroda paliks pas lietuvius neužmirštamą įspudį. Parodoj parduota keliolika paveikslų."

Chicagos laikraščiai praneša, kad šią parodą skaitlingai lanko netik vietiniai, bet ir apylinkės kolonijų lietuviai. Taipgi parodoje p. Žemaitis daro pranešimus apie dailę, aiškindamas daugelį naudingų dalykų.

Butų naudinga, kad ir New Yorko-Brooklyno lietuvių darbuotojai pasirupintų surengti dailininko A. Žemaičio paveikslų parodą prieš jo iškeliavimą Lietuvon. Juk tai žymus musų gyvenime nuotikis, kuomet galime netik patys pasigėrėti, bet ir svetimiems parodyti musų talentingųjų dailininkų kurinius.

* * *

:: Neteisingas prasimanymas. — Pranešime „Vilnyje" iš SLA. 3-čio apskričio suvažiavimo, užtinkame sekamą pareiškimą:

„Pereitos konferencijos protokolas nebuvo organe talpintas. Valdyba tvirtina, kad organas atsisako talpinti protokolus del vietos stokos. Delegatai pastatė reikalavimą, kad organas talpintų konferencijų tarimus, tai valdyba tvirtino visai uždyka esąs toks reikalavimas, nes nieks neklausysią delegatų. Prieš Pildomą Tarybą jųs negalite eiti, tvirtino tautininkai ir menševikai."

Jei šitas „Vilnies" korespondentės pranešimas yra teisingas, tai čia 3-čio apskričio valdyba paskelbė visiškai neteisingą ir nerimtą prasimanymą. „Tėvynės" redakcija niekuomet nėra atsisakiusi talpinti organe nė vieno SLA. apskričio suvažiavimų protokolų del vietos stokos ar del kitų priežasčių. Kam tat reikalinga tokius prasimanymus skelbti?

Vienok sprendžiant iš šios korespondencijos tono ir visų šmeižtų prieš 3-čio apskričio valdybą, tad ir čionai kalbamas reikalas bus greičiausiai tik pačios korespondentės prasimanymas ir paprastas komunistinis šmeižtas.

* * *

:: „Nedėlios Naujienos". — Chicagos lietuvių dienraštis „Naujienos" su balandžio 13 d. pradėjo leisti specialiai sekmadieniams skiriamą laidą, kurią pavadina „Nedėlios Naujienos". Pirmas numeris šios naujos „Naujienų" laidos yra didelis ir turiningas, kaip straipsniais, taip ir žiniomis. Ypač plati yra savaitės chronika, kurioje suglaustoje formoje paduodama savaitės įvykiai iš viso pasaulio, iš Amerikos, iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo.

„Nedėlios Naujienos" susideda iš trijų dalių, 18 puslapių, paprasto „Naujienų" formato, su spalvuotai iliustruota 4 puslapių komiškų paveikslų dalimi. Prie paveikslų paaiškinimai angliškoj kalboj. Šita „Naujienų" laida bene bus pirmutiniu Amerikos lietuvių laikraštijoj bandymu, leisti sekmadieniui skiriamą padidintą laikraštį, kaip kad svetimtaučiai daro.

Prenumeratos kaina: per išnešiotojus (Chicagoje) metams — $3.50; paštu Amerikoje metams — $3.00; pusei metų — $1.70; pavienis numeris — 7c. Adresas: „Nedėlios Naujienos", 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Domas Klausutis.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

Sunkus uždavinys man tenka — prabilti spaudoje iš „krikščioniškosios" politikos laktų. Sakau, atseis nemaža karčiosios teisybės pasakyti, del vyriaujančiojo klerikalizmo Lietuvoje. Tačiau, laikau sau pareiga pažymėti, kad tatai rašyti esu verčiamas ne mano asmeniniais išrokavimais, ne pagiežos beieškodamas, pagaliau ir ne partiniais dėsniais eidamas, bet atlikdamas tą prievolę, kurią atlikti verčia mane, mano sąžinė. Iš mažens nesidrovėjau teisybės žodžio tarti. Delto, nunai ir Lietuvoje gyvendamas kaikurių (ypač klerikalų) esu labai nepakenčiamu užtai, kad tikrąją teisybę dažnai jiems stačiai į akis išpiškinu. Žinoma, iš to viso pasekmės išeina mano paties nenaudai. Bet vis delto geriau ir pažeminimą kartais kęsti, by tik tautos garbę apsaugojus, by tik žmonijos gerovei patarnavus. Tiek del mano asmens.

Nudien toli gražu Lietuvoje *nėra* to nežemiškojo rojau, apie kurį Amerikos lietuvių klerikalai taip garsiai kalba. Lietuvos juoda, ruginė duonelė, taip gi su pluta, ir sunkiu artojaus darbu uždirbama. Reikia dar daug tvirto pasiryžimo valstybės atstatymui padėti, daug šventojo triuso valstybės sutvarkymui ir kukliai budėti tautos nepriklausomybės sargyboje. Tik dėja, prie krikščionių demokratų valdomųjų metodų tatai įvykdyti nėra galimybės. Tatai rašau tvirtindamas be jokios tendencijos. Neginčysiu, kad Lietuvoje nudien yra daug geresnė tvarka, negu ta tvarka yra buvusi, sakysime, dar 1919 metais. Bet vis delto tepadaryta perdaug maža, labai maža tenuveikta valstybingumo žvilgsniu. Valstybinei minčiai kilti ir plėtotis Lietuvoje neleidžia tas aklasai, nelabasai *klerikalizmas*. Tikriau sakant, klerikalizmas temdo žmogaus protą, dildo tautos jausmus ir valstybėje yra pavojingas. Gi Lietuvoje, nun klerikalizmui vyriaujant, aišku, kurios yra gaunamos klerikalizmo išdavos.

Sine ira et studio — rašydamas iš „krikščioniškosios" politikos laktų, pasiryžau rašyti šiaip pasiskirstęs šį mano rašinį: *I „krikščioniškasai" Lietuvos valdymas; II „krikščionys" demokratai Seime; II užsienių politika; IV vidaus politika; V valstybės atstatymas; VI finansinis ir ekonominis krašto stovis; VII žemės reforma; VIII liaudies švietimas; IX teisingumas; X mažumų santykiai; XI lietuvių tautos nusistatymas ir XII artimiausios Lietuvos perspektyvos.*

Rašydamas apie bendrus valstybės reikalus, jaučiu prievolę Amerikos lietuvių klerikalams iš kalno pareikšti, jog teisybės dėsniais vadovaudamasis rašau karčiosios tiesos žodį. Tat, jei tartasai tiesos žodis kam nors ir nepatiktų — *nepykite!* Šiaip jau patarčiau buti daugiau aktualesniems, negu laikytis antilogijos.

I. „Krikščioniškasai" Lietuvos valdymas.

Tebuna man leista visų pirma, kad ir trumpai paliesti krašto kulturą, o lygiai ir kulturos vystymosi apystovas Lietuvoje.

Dideliu širdies skausmu reikia pasakyti, kad nudien Lietuvoje kultura stovi peržemai. Liudna, sakau prisipažinti, kad nudien Lietuvoje dar esama labai daug beraščių. Iš trijų milionų gyventojų vos trys dešimtys tukstančių gyventojų teskaito knygas ir laikraščius, lavinančius žmogaus protą. Visi kiti tenkinasi pasiskaitydami „literaturos" iš... „didžiojo šaltinio", „aukso altoriaus", o retkarčiais iš „stebuklingųjų" raštų — „Jėzaus živato" ir „šventųjų gyvenimo". Šių „raštų" liaudžiai teikia, kartais ir dovanai, kunigai, save pasivadinusieji „dvasios vadovais" arba, kaip juos vadina „dukauni tėveliai".

Konstatavęs, kad liaudis daugiau skaito maldaknyges ir visokius „živatus", negu šiaip knygas ir gerus laikraščius, neįžiurėjau tuo ko nors blogo, o tik norėjau iškelti tą reiškinį, kurs neleidžia krašte kulturai klestėti, kitaip sakant, norėjau dirstelti į sutemų padangę, kur „Dievo tarnai" aptemdę žmonijos akis neleidžia įsiveržti šviesos tyriam spindulėliui. Bet vis delto liaudį „penėt" vien „dvasiškąja literatura" jau nėra geras dalykas. Žmogus, visų pirma, privalo pažinti mokslą, įgyti savąją sąvoką, o tuomet tegali buti rišama dvasios reikalų problema. Kitaip sakant, žmonijai skelbti, buk Dievas sutvėręs žmogų iš molio, kad smalsiosios Jėvos padarytoji nuodėmė pražudžiusi žmonijos laimę, kad be krikšto žmogus negalįs buti „išganytu" ir tt. tėra vienas *absurdas*. Va, temų šaltinis, kurs slopina kulturos plėtojimąsi!

Kad nudien Lietuvoje peržemai stovi kultura, liaudis tame niekuo nekalta. Lietuvių tauta pavergimą vargusi, ilgus amžius sutemose buvo laikoma, ir pasakysiu, vis tatai *jezuitų* pastangomis. Tą tvirtina jezuitų istorija Lietuvoje. Juk senovėje lietuvių tauta buvo milžinų tauta, prieš galingąją Lietuvą drebėjo didžiosios Europos valstybės. Gi jezuitai, sugriovę tą galingumą, privedė Lietuvą prie Liublino unijos, o pagaliau ir pačios valstybės žlugimo...

Ganės prisiminus lietuviams spaudos uždraudimo gadynę, rusų despodizmą Lietuvoje ir jau gaunam patirti peržemos kulturos apystovas. Argi galima reikalauti iš tautos aukštos kulturos, kuomet dar praėjusiame šimtmety čia pačiame įsigalėjime verguvė viešpatavo, o netolimoje praeity, už lietuviškųjų raštų skaitymą ir jų platinimą tautos sunųs buvo ant kartuvių vedami, arba amžinojon katargon į Sibirą siunčiami... Tos baisios gadynės, nudien ir yra žemos kulturos išdavos.

Lietuvos etnografinė padėtis kulturos vystymuisi nėra jau tiek bloga, kaip tatai nupasakoja, kaikurie Amerikos „civilizuotieji" korespondentai. Tik nelaimė tame, kad rusų carų despotams viešpataujant Lietuva buvo apstatyta Kinų siena nuo Europos civilizacijos ir kulturos. Mat bijotasi „nieviernych poddannych" (neištikimųjų pavaldinių) sukulturinti. O, juk, rusai ir šiaip jau yra labai žemos kulturos tauta. Delto, jau nežiurint į tai, kad baudžiava Lietuvoje tepanaikinta musų teneliams dar atmintinais laikais, kad lietuvių tautos likimas prigulėjo nuo Muravjovo-Koriko malonės, kulturos vystymasi ir šiaip palengva ėjo. Tam buvo daug priežasčių, kurių ieškojimas daug laiko užimtų.

Rusų politika „na ukrainach" (valstybės pakraščiuose) savo laiku buvo vedama taip, kad pavergtosioms tautoms kuomažiausia tebutų duodama laisvės, kuomažiausia apšvietimo teikiama, kad stropiai butų saugojama idant pavergtosios tautos negautų pažinti tautinės sąvokos, o tuo tarpu reikalaujama, kad kiekvienas pavaldinis kuogeriausia žinotų caro giminės artikulus. Ypač, tatai buvo taikoma lietuvių tautai. Juk neveltui, tuomet gubernatoriams buvo duodamos ypatingos teisės „po ochrane vnutrennoj bezopasnosti" (vidaus tvarkai apsaugoti).

(Daugiau bus)

Platinkim Naudingą Literaturą

Iš praeities mes tik pasimokinam. *Dr. Jonas Šliupas,* mus, amerikiečius, atskyrė nuo lenkų ir lietuviais padarė. Niekas neužginčys Dr. J. Šliupo nuopelnų tarp amerikiečių. Jei ne jo pastangos, tai gal šiandien Amerikoje lietuvių nebutų. Kiek jis ir jo bendradarbiai pergyveno skurdo, audros, tai dar šiandien nėra gimęs pluksnos darbininkas, kad galėtų tai aprašyti. Tik prisimenant vieną incidentą — šermenis a. a. Andrukaičio, Shenandoah, Pa., visu kunu sudrebi ir pamislija: Kaip galėjo žmogus, tas valandas, tas dienas, tas savaites, tuos mėnesius pergyventi? Tik nepaprastos ištvermės, tik sielos milžinas, kaip Dr. J. Šliupas ir nedaug jo draugų galėjo atlaikyti. Ir ačiu jam — ir gal tik jam vienam, kad mes šiandien lietuviais save vadiname.

Kitas akstinas, kuris galutinai mus lietuviais sutvirtino, mus privertė pamylėti savo tautą, savo tautos tradicijas ir papročius — tai Kompozitorius *Mikas Petrauskas.* Jisai išbudino ir atgaivino lietuvio sielą ir įkvėpė dvasią nemirtinumo lietuvių tautos dainai. Privertė tikrai pamylėti savąją kulturą. Šiandien amerikietis nesisarmatija nei savos dainelės, nei savųjų šokių. Ir net pasirengęs galvą guldyti už Lietuvą — už savuosius.

Vienok toli gražu mes, amerikiečiai, nemokam apkainuoti šitų darbuotojų taip, kaip turėtų buti apkainuojami. Neretai musų laikraščių skiltys įsileidžia vieną kitą korespondenciją garbę plėšiančią tųjų didvyrių.

Ir kaip atbulai pas mus viskas eina! Štai atvyksta Byra, Oleka, Babravičius ir kiti. Amerikiečiai iš kailio neriasi. Moterys tarp savęs susipeša. Vyrai susiginčija. Kiekvienas šoka — stengiasi išgarsinti prideramai priimti svečius. Koncertan tikietus uždasę pardavinėja. Nepirksi — išgamos vardą gausi. Tuo tarpu Dr. Jonas Šliupas ir Mikas Petrauskas pusiau užmiršti!..

Tie-gi, buk tai musų lietuviai artistai, kurie netekę Rusijoje duonos, laikinai prisimetę lietuviais, atvyksta pas amerikiečius pasipelnyti — papinigauti. Ir kaip veik pajaučia tukstantinę, kitą kišeniuje — „goodby" amerikiečiai!

Mikas-gi musų — su mumis. Tyliai stumia pirmyn kulturos darbą. Kas neskaitė „Sandaroje" Miko trumpus straipsnelius — paaiškinimus apie operas, apie kurias netik paprastas lietuvis supratimo neturėjo, bet nė vienas ir ponų redaktorių — profesionalų pirmu syk savo gyvenime iš „Sandaros" skilčių susižinojo aperos reikšmę ir prasmę žmogaus gyvenime.

Taip, Dr. Jonas Šliupas ir Komp. Mikas Petrauskas lietuviai. Jie buvo lietuviais ir tada, kada Lietuva nebuvo atgimus. Anie-gi musų artistai, kuriuos mes vaišinom lik kokius dievaičius, lietuviais tapo tik tada, kada bedirbant svetimiems kišeniuje pradėjo švilpti ir vėjai pilve audrą kelti ir jau buvo galima Lietuvoje prisiglausti.

Ar-gi mums, amerikiečiams, ne sarmata, kad mes lik vaikai nesubrendėliai? Kada-gi mes išmoksime apkainuoti savus veikėjus?

Vienok aš nepraradau vilties, nors tukstantį ir vieną sykių apviltas tapau. Aš tikiu, kad musų brolis lietuvis netolimoje ateityje pradės atskirti pelus nuo grudų. Aš tikiu, kad per apšvietą į gerbuvį eidami daugiau domėsio kreips ir į platinimą tarp plačiosios liaudies naudingų knygų. Knygų — našių, tikslingų ir pamokinančių. Tokias knygas yra mums pagaminęs S. L. A., T. M. D. ir kitos apšvietos įstaigos, tik nepatingėkime įsigyti ir perskaityti.

Kaip Dr. Jonas Šliupas ir Mikas Petrauskas mus padarė lietuviais, gerbiančiais savą kulturą; kaip Miko dainelė atgaivino musų užmigusią sielą, taip SLA., T. M. D. ir kitos knygos mus pakels į aukštesnį laipsnį apšvietos. Išmokys mus rimčiau analizuoti musų darbus ir greičiau prieisime prie gerbuvio, prie laisvės.

Lai buna šieji 1924 metai daugiausiai pašvęsti praplatinime Amerikos lietuvių liaudyje naudingų ir pamokinančių knygų!

Dr. A. L. Graičunas.

VAIČKAUS DRAMOS TEATRAS

Vaičkaus Dramos Teatras savo atidarymui vaidina 4 veiksmų dramą **„Per laurus ir širdį".** Šis veikalas labai populiarus ir įdomus. Kad davus supratimo skaitančiąjai visuomenei, tad neprošalį bus trumpai to veikalo turinį atpasakojus.

I v.

Laikrodininkas Brailauskas su savo antrąja žmona Katre ir pirmosios žmonos dukterimi Ženyte gyvena menkame bute — rusy. Brailauskas visa širdimi myli savo duktelę ir leidžia ją dainavimo ir muzikos mokintis, gi Katrė neapkenčia jos. Tarp Brailaiskių kyla nesusipratimai. Ženytę lanko jos draugas Grigalius Tesmanas, smuikininkas. Jiedu mylisi. Brailauskas jaučia jų santykius, Katrė neapkenčia Grigaliaus, kad jis beturtis ir stengiasi jo nusikratyti; Ženytei išmėtinėja ir žada pavaryti iš namų. Ženytė verkia; tėvas ramina. Katrė išeina. Kai beprotis, įbėga Grigalius ir sakosi gavęs palaikus. Ašaros pasikeičia džiaugsmu. Abu džiaugiasi, svajoja apie saulėtą Italiją... apie muzikos lopšį... Trokšta pasiekti artistų laimės ir garbės. Pasižada kits kitą mylėti ir prašo tėvo palaimos vedyboms. Tėvas laimina, patardamas jiems vedus uždėti tabakos krautuvėlę. Katrė, sužinojus Grigaliaus ir Ženytės meilės pasekmes, iš pykčio ir apmaudos verkia.

II v.

Jaunavedžiai, Grigalius ir Ženytė Tesmanai apsigyvena Italijoje, pansione. Ženytė po sekmingo dėbiuto ilsisi. Juos atlanko draugas, bosas Ynoika ir vėliau poni Dora. Dora, neprityrusiems gyvenime Tesmanams, siulo savo pagelbą ir duoda patarimus. Teatro antreprinierius Lonenbergas, atėjęs sudėti vizitą, siulo Ženytei sutartį. Dora žinodama pinkles, išsidera tinkamas sąlygas. Ženytė pasirašo sutartį. Ją sveikina. Dora mokina Ženytę artistiško apsėjimo. Ženytė pakviečia sau Dorą į mokytojus. Netrukus. su gėlių pluoštu, atvyksta kunigaikštis Volockis. Jis vietos studentijos vardu sudeda Ženytės talento pagarbai linkėjimus ir sveikinimus. Abudu sujdominti. Išėjus Volockiui, Ženytė svajoja apie jį. Grigalius nuliudęs... nerimastaudamas pasisako Ženytei, kad jam nelemta tapti smuikininku, nes rankos dirksnis sugedęs, maldauja neapleisti nelaimingo vyro. Ženytė ašarodama priesaikauja, Grigalius ramina.

III v.

Dešimčiai metų praslinkus Flavija Tesmi, gyvendama savo viloje, smagiai leidžia laiką. Bet jos garbė ir laimė netenkina jos. Grovai, kunigaikščiai, spaudos atstovai, fotografai, sveikinimai, telegramos ir laiškai nuolat ją vargina ir erzina jos dirksnius. Ji ko tai trokšta, nerimauja. Dora jaučiasi kuopuikiausiai, ilsėdamosi prabangoje. Grigalius, visų užmirštas, gyvena pas Flaviją. Jis, vienišius, jaučia, kad neteko Ženytės, sielvartauja... Kunigaikštis Volockis, nenorėdamas prarasti Flavijos, atvyksta pas ją, pasisako myląs ją ir prašo eiti su juo, tekėti už jo. Flavija svyruoja, ji prisimena savo priesaiką Grigaliui, bet... meilė sulaužo priesaiką ir Flavija pasižada priklausyti Volockiui. Grigalius įėjęs, pamatęs juos besibučiuojančius, didžiausiame siaube grįžta jų nepastebėtas. Jiems išvažiavus ateina,

(Tąsa ant 8 pusl.)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

JAUNIMAS.

Jaunymėly aš buvau,
Jaunymėly linksminaus,
Oi, liulia, tai buvau.

Kuomet tik rimtesniam lietuvių susirinkime man teko dalyvauti, kaip antai: **Susivienijimo Lietuvių Amerikoje** Seimuose, Tėvynės Mylėtojų Draugijos ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Seimuose, lietuvių laikraštininkų suvažiavimuose ir viršminėtų didžiųjų organizacijų apskričių suvažiavimuose, nuolatos pakartotinai girdima išsireiškimus, kad mes, Amerikos lietuviai, neišlaikysime savo tautiškumo. Jei tik sumažės imigracija iš Lietuvos, ar jei visiškai siena paliks uždaryta liuosam atkeliavimui musų brolių, tai bėgyje penkiasdešimt metų Amerikoje lietuvių tik kur-nekur pėdsakis paliks. Draugijos, kokias turime suorganizavę, pakriks, laikraščiai, skaitytojams sumažėjus, turės užsidaryti, parapijos su visais savo turtais pereis svetimtaučių pilniausion nuosavybėn, nes airiais kunigais bus apsodytos lietuvių kunigų vietos. Žodžiu kalbant, jei imigracijos nebus, tai lietuvybė Amerikoje turės sulaukti savo naturalės mirties.

Taigi rimtesnieji musų veikėjai šį pavojų pastebėjo jau nedabar. Dvidešimt metų tam atgal, kuomet čion ėjo smarkiausia kova pirmiausiai už lietuvybę su lenkiškos oriantacijos kunigais ir jų pasekėjais, paskui už laisvamanybę ir tikėjimą, tai tuomet nors ir buvo jaučiama kokia ateitis Amerikos lietuvius laukia, bet niekas nedrįsdavo apie tai kalbėti. Kiekvienam buvo aišku, kad ta kova už lietuvybės ir tikėjimo principus yra tik laikinas žaislas, kad ateinantis laikas atsineša su savim čion, Amerikoje, tų žmonių idėjas, kurie čion daugumoje yra, ir kad ta dauguma apims mažesniuosius sluogsnius ir nejučiomis perdirbs savai naudai. Didelis lašas vandens visuomet pritraukia prie savęs mažąjį lašą.

Nors mes anais principų kovos metais permatėme, kad apgailėtinas likimas laukia Amerikos lietuvius, bet budavo nedrįstame to sau pasakyti. Daugiausiai šukavome: „Mes lietuviai patriotai, turėdami garsią praeitį, turėdami kraują musų didvyrių Keistučio, Vytauto, Gedimino išlaikėme kovas prieš kryžiokus, totorius, rusus, lenkus, pernešėm didžiausius persekiojimus musų prispaudėjų, tad mes niekur pasaulyje nežusim".

Bet kiekvienas matėme, kaip čion, Amerikoje, musų išeivija šios šalies civilizacijos ir kulturos bangose žusta, kaip musų jaunimas, vos pirmoji karta, musų tikrųjų patriotų vaikai to didelio vandens lašo pritraukti prie amerikoniško jaunimo jau nenori su savo tėvais lietuviškai kalbėti. O kur tas musų senovės didvyrių kraujas, ir ta dvasia? Matyt musų jaunimas visiškai jau jo neturi.

Taigi sakau, tik kiek vėliau jau pradėjome savo sueigose pasikalbėti apie musų jaunimo ateitį, bet ir tai tik pabėdavojam, apkalbam, kad jaunimui reikia turėti lietuviškas mokyklas, reikia tverti pasilinksminimo kliubus, vakarinius kursus ir taip paplanavę, pasikalbėję išsiskirstome ir ligi šiol veik nieko nepadarėm. Dar paprasto darbininko vaikai ar mergaitės kalba šiaip taip lietuviškai, bet inteligentiškesnių šeimynų vaikai, kurių tėvai šiek tiek prasinešę ir patys ieško amerikonų draugijos, jau sunkiai lietuviškai kalba, arba tankiausiai visiškai lietuvių kalbos nemoka.

Pernai buvo kilęs sumanymas iš svetimtaučio, kuris yra vedęs su čion gimusia lietuvaite, suorganizuoti Lietuvių Dailės Teatrą. Jei butų tik lietuviai prisidėję prie to sumanymo, butu nemaža nauda buvusi patiems lietuviams. Mokesnis buvo mažas, o tas darbas butų davęs nemažai prestyžo lietuviams. Musų jaunimas butų turėjęs progos lavintis scenoje. Bet dėja, nematėme reikalo prisidėti...

Šitai 29 d. vasario man teko dalyvauti amerikonų jaunimo surengtam vakare. To jaunimo tarpe vakaro žvaigžde buvo lietuvaitė — Alena Braduniutė, New Yorko ir apylinkės lietuviams žinoma šokikė, kuri nekartą yra palinksminusi ir lietuvių publiką. Ji pirmą vietą užėmė svetimtaučių jaunimo tarpe. Ar mažai rasime kitų talentuotų lietuvių vaikų, kuriais galėtumėm pasigėrėti, jei butumėm patys susiorganizavę palaikymui savo jaunimo pas save?

Vien kalbomis ir nutarimais steigti jaunuomenės ratelius, neišgelbėsime savo jaunimo nuo svetimtaučių kulturos. Butinai turime sutverti jaunimo palaikymui organizaciją, apsidėti mokestimi ir lavinti lietuvystės dvasioje. Kitaip jaunimas mums yra žuvęs, ar mes norim ar nenorim. Amerikoje lietuvių likimas apgailėtinas, jei nesusibursime darban.

Klaipėdos Konvencijos Projektas

(Tąsa)

Įstatymų iniciatyvos teisė priklausys tiek Seimeliui, tiek Direktorijai.

Apskričių ir Valsčių savivaldybių rinkimai bus padaryti einant Klaipėdos Direktorijos įstatymais.

Rinkimų įstatymai turės vaduotis demokratybės principais.

Policija.

Viešąją tvarką Klaipėdos Krašte laikys vietinė policija, kuri priklausys Krašto organų; šie galės, reikalui esant, šauktis Lietuvos Vyriausybės. Reikalingas policijos skaičius uostui saugoti bus Klaipėdos organu detašuotas (išskirtas) ir patiektas Lietuvos organų dispozicijai.

Sienų, muitų ir geležinkelių policiją teiks Lietuvos Respublika, kuriai ji tiesioginai priklausys.

Teismas.

Klaipėdos Krašto Teismų sprendimai ir Lietuvos Teismų sprendimai bus vykdomi visoj Lietuvos teritorijoje, skaitant ir Klaipėdos Kraštą.

Tas pat bus su arešto sprendimais, kurie bus padaryti Klaipėdos Krašto ir kitų Lietuvos dalių organų.

Klaipėdos Krašto Teismą organizacija ir kompetencija bus nustatytos Krašto įstatymo, rezervuojant str. 24 dispozicijos. Dabartinė teismų organizacija pasiliks galioje ligi minėto įstatymo paskelbimo.

Klaipėdos Krašto teismų teisėjai bus skiriami Direktorijos; jie nebus pašalinami ir negalės buti atstotomi be atatinkamo sprendimo jos Vyriausio Lietuvos Teismo sekcijos, kuri turės kompetencijos Klaipėdos Krašte ir kuri panašiais atvėjais srpęs kaipo vyriausioji disciplinos instancija.

Vyriausiojo Lietuvos Tribunolo jurisdikcija apima visą Respublikos teritoriją įskaitant ir Klaipėdos Kraštą.

Jis turės specialį skyrių Klaipėdos Krašto byloms; šis skyrius susidės daugumoje iš teisėjų, priklausančių Klaipėdos Krašto Magistraturai ir galės posėdžiauti Klaipėdos mieste.

Mokyklos.

Viešųjų mokyklų mokslo programa Klaipos Krašte neturės buti menkesnė už programą, kuri bus nustatyta atatinkamoms mokykloms kitose Lietuvos teritorijos dalyse.

Klaipėdos Krašto organai vykdys Krašte nustatymus iš tos deklaracijos del mažumų globos, kurią Lieteuvos Vyriausybė padarė Tautų Sąjungos Tarybai 1922 metų gegužės 12 d. sesijoj, išėmus tos deklaracijos 4 str. 4 paragrafą.

Oficialės kalbos.

Lietuvių kalba ir vokiečių kalba bus pripažintos lygiai oficialėmis kalbomis Klaipėdos Krašte.

Valdininkai.

Kiek tat liečia viešųjų įstaigų valdininkus Klaipėdos Krašte, kurie priklausys Lietuvos Vyriausybės, tai ši pripažins tų valdininkų įgytas teises ir paliks tuos iš jų, Klaipėdos Krašto vietos gyventojus, kurie buvo tarnyboje 1924 metų sausio 1 dieną.

Valdininkams, Klaipėdos Krašto vietos gyventojams, Lietuvos administracijos tarnyboje bus taikomos tos pačios taisyklės, ir jie naudosis tomis pačiomis pirmenybėmis, kaip kitų Lietuvos dalių valdininkai.

Klaipėdos Krašto tarnyboje 1923 m. sausio 1 d. esančių valdininkų įgytosios teisės bus pripažintos to Krašto organų.

Ateityje valdininkai Klaipėdos Krašte bus imami, kiek tik galima iš Krašto vietos gyventojų.

Straipsnių 29 ir 30 nustatymais negalės vaduotis tie valdininkai, kurie bus pasinaudoję savo teise optuoti Vokietijos pilietybę.

Ligi 1930 m. sausio 1 d. Klaipėdos Krašto organai, kuriems bus pavesti tenai švietimo reikalai, galės imtis mokytojus svetimšalius, kiek tat jiems pasirodys reikalinga Krašto švietimui išlaikyti.

Tačiau Direktorija neturės teisės laikyti Krašte aukščiau minėtos dispozicijos dėka tų asmenų, del kurių Gubernatorius pateiks įrodymų, jog jie užsiima politine agitacija, priešinga Lietuvos interesams.

Aukščiau minėtam laikui išėjus, svetimšaliai mokytojai galės buti Krašto organų kviečiami Lietuvos Vyriausybei sutinkant.

Privatinė nuosavybė.

Privatinė nuosavybė bus respektuojama; nebus nusavinimų, išėmus atvejus, kai tatai bus reikalinga viešajai naudai ir tiktai už teisingą iš anksto suteiktą atlyginimą, einant įstatymais ir nesipriešinant šio Statuto dispozicijoms.

Nuosavybės teisė bus pripažinta principe draugijoms ir bendrovėms, čia skaitant tikybines ir labdarybės organizacijas.

Laisvės garantijos.

Susirinkimų ir sąjungų sąžinės ir spaudos laisvės bus garantuotos visiems Klaipėdos Krašto gyventojams, neišskiriant tautybės nei kalbos, rasės ar religijos, rezervuojant vykdymą tų įstatymų ir taisyklių, kurios reikalingos viešosios tvarkos ir Valstybės saugumo išlaikymui.

Taip pat bus su mokymo laisve ir mokyklų atidarymo teise.

Pasai.

Pasai bus išduodami Klaipėdos Krašte vietos gyventojams Krašto Direktorijos Lietuvos Respublikos vardu ir Lietuvos Vyriausybės nustatytomis taisyklėmis. Pasai minės Lietuvos pilietybę ir Klaipėdos Krašto vietos gyventojų pažymį.

Per vieną mėnesį nuo Statuto įsigaliojimo prasidės derybos tarp Lietuvos Vyriausybės ir Klaipėdos Krašto vietinių organų del nustatymo tos dalies iš grynųjų muitinių, akcizų, vartojimų taksų, pajamų, čia įskaitant ir numatytų 5 str. 12 paragrf. monopolių pajamas, kuri turės buti suteikiama Klaipėdos Kraštui. Ta dalis bus nustatyta atsižvelgiant: 1) į vidutinę, kiekvienam gyventojui pareinančią Klaipėdos Krašte ir kitose Lietuvos dalyse 1921—1922 metais įvežimų vertę, atsižvelgiant į ypatingas sąlygas, kurios turėjo įtakos tais metais eksportui ir importui; 2) į papildomas pajamas ir išlaidas, kurių padarys Lietuvos Valstybei suvereniteto perdavimas Lietuvai Klaipėdos Krašte.

Ta dalis galės buti laikas nuo laiko persvarstyta Lietuvos Vyriausybės, susitarusios su vietiniais Klaipėdos Krašto organais.

Tarifai.

Geležinkelių ir laivų tarifai prekėms ir keleiviams, o taip pat pašto, telegrafo ir telefono tarifai Klaipėdos Krašte neturės buti aukštesni už tarifus, kurie tiems pat reikalams yra nustatyti Lietuvos teritorijos dalyse.

Lietuvos geležinkelių tarifai prekėms ir keleiviams iš ir į Klaipėdos Kraštą nebus jokiu atvėju didesni už tuos, kurie taikomi keleiviams ir prekėms tokio pat ilgio keliui kitose Lietuvos linijose.

Rinkimai į Seimelį.

Pirmieji rinkimai į Seimelį įvyks per 6 savaitės nuo šio Statuto įsigaliojimo. Seimelis susirinks per 15 dienų po rinkimų. Rinkimuose galės dalyvauti tiktai Klaipėdos Krašto gyventojai sukakę 21 metus;

1) kurie, įgiję Lietuvos pilietybę Konvencijos šio Statuto įžangoj paminėtos 8 str. 1 p. sąlygomis, nebus optavę prieš rinkimus Vokietijos pilietybę;

2) arba kurie mažiausia 15 dienų prieš rinkimus bus optavę Lietuvos pilietybę sąlygomis, numatytomis minėtos Konvencijos 8 str. a) ir b) p.

Ekonominė Taryba susirinks, kaip ir Seimelis 15 dienų po rinkimų.

Statuto pakeitimas.

Statuto dispozicijos galės buti pakeičiamos po 3 metų nuo dienos, kai Lietuva ratifikuos konvenciją, kurios šis Statutas yra dalis. Pakeitimo procedura bus šitokia:

Klaipėdos Atstovų Rumai priima Statuto pakeitimo projektą 3/5 visų Atstovų balsų dauguma.

Rumų priimtasis pakeitimas pateikiamas Klaipėdos Teritorijos vietos gyventojų aprobacijai, žmonių balsavimu (referendumui), jeigu mažiausiai 2/4 visų atstovų dalis, arba 5000 vietos gyventojų turinčių teisę rinkti į Atstovų Rumus to pareikalaus 3 mėnesių laikotarpy, skaitant nuo dienos, kurioje Rumai tokį pakeitimą priims.

Jeigu pakeitimas bus užgirtas 2/3 vietos gyventojų, dalyvavusių referendume, jis bus neatideliojant pateiktas Lietuvos Seimo aprobacijai; jis įsigalios, jeigu jis bus Seimo priimtas vienų metų bėgyje nuo dienos, kada buvo Seimui pateiktas.

KLAIPĖDOS UOSTAS.

(II priedas).

Bendrieji dėsniai.

Lietuvos Vyriausybė prisitaikins, kiek tat liečia visą Lietuvos teritoriją, dėsniai, čia įskaitant ir Klaipėdos Kraštą, prie Versalės Traktato nustatymų str. 331 — 345 del Nemuno.

Klaipėdos uostas bus laikomas internacionalio intereso uostu. Rekomendacijos, priimtos Barcelonos Konferencijoje del uostų su internacionalu režimu bus pritaikomos Klaipėdos uostui kiek čia nėra numatytų priešingų nustatymų.

Klaipėdos uostas apims abu Nemuno krantu sekcijoje, kuri yra Kuršių įlankoje, pradedant nuo juros ir galės buti išplėstas, žiurint uosto vystymosi ir jo reikalų, iki linijos, kuri kerta įlanką, sudarydama sieną tarp Lietuvos ir Vokietijos.

Uosto išlaikymas.

Lietuvos Vyriausybė apsiima išlaikyti Klaipėdos uostą ir viešuosius vandens kelius. Lietuvos Vyriausybė galės laikas nuo laiko svarstyti su Klaipėdos Krašto organais, kokią išlaidų dalį Kraštas galės pasiimti.

(Daugiau bus)

Auksinio Konkurso Dovanų Laimėtojai

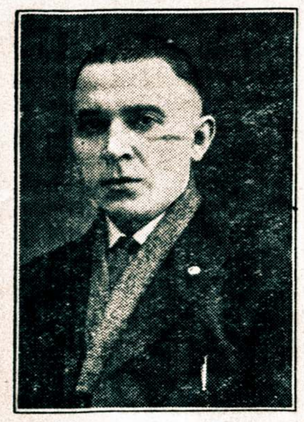

J. Galinskas,
iš 203 kp., Sebastopol, Pa., prirašė 53 narius.

T. Valunas,
iš 153 kp., Du Bois, Pa., prirašė 53 narius.

J. Juška,
iš 200 kp., Detroit, Mich., prirašė 52 nariu.

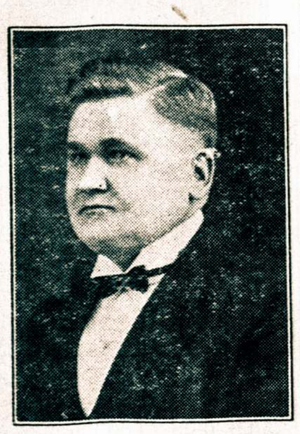

P. Barzdys,
iš 185 kp., Indiana Harbor, Ind., prirašė 51 narį.

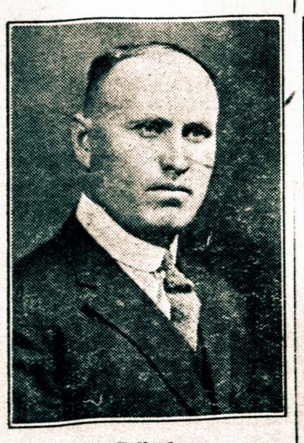

A. Galinskas,
iš 7 kp., Pittston, Pa., prirašė 50 narių.

LAIMĖJUSIEJI KETVIRTĄ DOVANĄ.

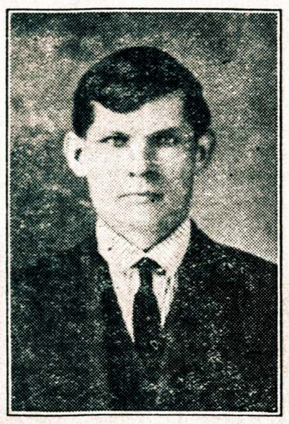

J. Gizevičius,
iš 103 kp., Johnston City, Ill., prirašė 39 narius.

J. Gribas,
iš 46 kp., Terre Haute, Ind., prirašė 37 narius.

S. Petrila,
iš 27 kp., Auburn, Ill., prirašė 36 narius.

J. K. Derius,
iš 110 kp., Plains, Pa., prirašė 34 narius.

K. V. Zorskas,
iš 30 kp., Scranton, Pa., prirašė 34 narius.

J. Bieliavičius,
iš 12 kp., Nanticoke, Pa., prirašė 33 narius.

J. Strižauskas,
iš 94 kp., Oakville, Conn., prirašė 33 narius.

J. Gudišauskas,
iš 204 kp., Tamaqua, Pa., prirašė 31 narį.

PILNAS SURAŠAS DOVANAS LAIMĖJUSIŲ DARBUOTOJŲ.

Pirmą dovaną arba $100 laimėjo sekanti:

A. S. Bradchulis iš 36 kp., Chicago, Ill., prirašė 105 narius.

J. J. Gerdauskas iš 34 kp., New Britain, Conn., prirašė 100 narių.

P. A. Dėdynas ir V. Navikas iš 57 kp., Worcester, Mass., prirašė 142 nariu.

Trečią dovaną arba $50 laimėjo sekanti:

A. J. Bernotas iš 60 kp., Grand Rapids, Mich., prirašė 69 narius.

J. Overaitis iš 21 kp., Detroit, Mich., prirašė 59 narius.

J. Kundrota iš 115 kp., Wilkes Barre, Pa., prirašė 57 narius.

J. Gloveckas iš 274 kp., Spring Valley, Ill., prirašė 57 narius.

S. J. Petrauskas iš 77 kp., Rockford, Ill., prirašė 54 narius.

J. K. Mažiukna iš 86 kp., Pittsburgh, Pa., prirašė 54 narius.

F. Šaučiulis iš 191 kp., W. Frankfort, Ill., prirašė 54 narius.

J. Galinskas iš 203 kp., Sebastopol, Pa., prirašė 53 narius.

T. Valunas iš 153 kp., Du Bois, Pa., prirašė 53 narius.

J. Juška iš 200 kp., Detroit, Mich., prirašė 52 nariu.

P. Barzdys iš 185 kp., Indiana Harbor, Ind., prirašė 51 narį.

V. P. Banionis iš 14 kp., Cleveland, O., prirašė 51 narį.

A. Galinskas iš 7 kp., Pittston, Pa., prirašė 50 narių.

Ketvirtą dovaną arba $25 laimėjo sekanti:

J. Stankevičius iš 35 kp., Wilkes Barre, Pa., prirašė 48 narius.

J. Gizevičius iš 103 kp., Johnston City, Ill., prirašė 39 narius.

J. Šiugždinis iš 311 kp., W. Frankfort, Ill., prirašė 38 narius.

J. Gribas iš 46 kp., Terre Haute, Ind., prirašė 37 narius.

S. Petrila iš 27 kp., Auburn, Ill., prirašė 36 narius.

Z. Žilvitienė iš 134 kp., Chicago, Ill., prirašė 35 nares.

S. Godeliauskas iš 205 kp., Schenectady, N. Y., prirašė 35 narius.

J. K. Derius iš 110 kp., Plains, Pa., prirašė 34 narius.

K. V. Zorskas iš 30 kp., Scranton, Pa., prirašė 34 narius.

J. Bieliavičius iš 12 kp., Nanticoke, Pa., prirašė 33 narius.

J. Strižauskas iš 94 kp., Oakville, Conn., prirašė 33 narius.

P. J. Petronis iš 139 kp., Chicago, Ill., prirašė 31 narį.

J. Gudišauskas iš 204 kp., Tamaqua, Pa., prirašė 31 narį.

A. Vasiliauskas iš 23 kp., Shenandoah, Pa., prirašė 30 narių.

Penktą dovaną arba $15 laimėjo sekanti:

P. Jurkonis iš 158 kp., Springfield, Ill., prirašė 28 narius.

V. Martinaitis iš 168 kp., Stamford, Conn., prirašė 27 narius.

J. M. Bučinskas iš 50 kp., Binghamton, N. Y., prirašė 25 narius.

A. Stepankevičius iš 303 kp., Shenandoah, Pa., prirašė 24 narius.

B. Derzanauskas iš 245 kp., Newark, N. J., prirašė 24 narius.

A. Kubilskis iš 95 kp., Coal Centre, Pa., prirašė 24 narius.

A. Bagužas iš 170 kp., Russelton, Pa., prirašė 24 narius.

J. Jočionis iš 21 kp., Detroit, Mich., prirašė 23 narius.

A. A. Pakšys iš 212 kp., Kenosha, Wis., prirašė 23 narius.

J. F. Makoveckas iš 113 kp., Thomsonville, Conn., prirašė 23 narius.

P. Kukcinavičius iš 293 kp., Dorchester, Ill., prirašė 21 narį.

V. T. Neverauskas iš 198 kp., Akron, O., prirašė 21 narį.

F. Beržanskis iš 177 kp., Milwaukee, Wis., prirašė 21 narį.

S. Bulota iš 187 kp., New Philadelphia, Pa., prirašė 20 narių.

Šeštą dovaną arba $10 laimėjo sekanti:

A. Savickas iš 77 kp., Rockford, Ill., prirašė 19 narių.

P. Mikolaitis iš 122 kp., Chicago, Ill., prirašė 19 narių.

J. Žilinskas iš 132 kp., Seltzer, Pa., prirašė 19 narių.

P. Rašius iš 255 kp., Chicago Heights, Ill., prirašė 18 narių.

I. Navickas, iš 101 kp., Paterson, N. J., prirašė 17 narių.

D. Gudišauskas iš 2 kp., Forest City, Pa., prirašė 17 narių.

T. Sakaitis iš 105 kp., Dayton, O., prirašė 16 narių.

J. Bačalis iš 302 kp., Trenton, N. J., prirašė 16 narių.

M. Kasparaitis iš 100 kp., Racine, Wis., prirašė 15 narių.

V. P. Ausiukaitis iš 142 kp., New Haven, Conn., prirašė 15 narių.

P. Latoža iš 222 kp., Michigan City, Ind., prirašė 15 narių.

Septintą dovaną arba $5 laimėjo sekanti:

J. Rederis iš 304 kp., Buffalo, N. Y., prirašė 14 narių.

S. Misiukevičius iš 267 kp., Wyoming, Pa., prirašė 13 narių.

J. Budreika iš 4 kp., Sioux City, Ia., prirašė 12 narių.

J. Lekys iš 43 kp., So. Boston, Mass., prirašė 12 narių.

J. Kazlauskas iš 90 kp., Bridgeville, Pa., prirašė 12 narių.

A. Makštelis iš 155 kp., Benld, Ill., prirašė 12 narių.

V. Varnelis iš 241 kp., Kulpmont, Pa., prirašė 11 narių.

A. Jazukevičius iš 17 kp., Montello, Mass., prirašė 10 narių.

S. L. A. REIKALAI

MUSŲ JAUNUOMENĖ IR SLA.

Eilių eilėmis buvo įrodyta „Tėvynėje", kad musų organizacijai reikalingos jaunos jėgos, kad reikalinga ieškoti budų ištautėjusiam jaunimui grąžinti prie lietuvių gyvenimo, ypač reikalinga tą jaunimą pritraukti prie SLA. užsibriežtų tikslų vykinimo. Beabejonės kiekvienas SLA. narys sutiks su tuo faktu, kad prieinamiausis budas jaunuomenę pritraukti prie SLA., tai prirašant mažus kudikius, kurie beaugdami ir dalyvaudami musų organizacijos gyvenime išsiauklės ir į energingus darbuotojus. Bet tuo patim kartu reikalinga dėti pastangų, kad pritraukus ir suaugusius jaunuolius prie SLA., nes ir jie reikalingi musų darbams dirbti ir gali daug naudingo darbo atlikti.

Bet visų pirma reikalinga surasti pagrindas, kuris duotų galimybės dirbti S. L. A. darbą čion augusiam jaunimui. Kol šitokio pagrindo neturime, tol netik negalime pritraukti prie S. L. A. dar neprigulinčio jaunimo, bet net negalime S. L. A. darbuotojais išauklėti ir tų kudikių, kurie jau priguli prie SLA.

Aš jau išsireiškiau „Tėvynės" 12 num., kad čion augusio jaunimo nepritrauksime prie lietuviškojo veikimo ir prie musų organizacijų vien tuo keliu eidami, kokiu iki šiol ėjome. Musų lietuviškas veikimas tokioje plotmėje, kokioje mes iki šiol veikėme, čion augusiam jaunimui nesuprantamas ir jis šalinasi nuo jo. Taigi ir SLA. kuopose veikimas čion augusio jaunimo nesuinteresuoja, nes to musų jaunimo psyhologija ir išauklėjimas Amerikos mokyklose reikalauja visai kitokio veikimo. Daugumoje musų kuopų veikimas reiškiasi begaliniais ginčais ir vaidais visai pašaliniais reikalais, kurie nieko bendro neturi su musų organizacija. Šitie ginčai ir vaidai čion augusiam jaunimui tiesiog nepakenčiami, nes jis net nesupranta tų ginčų prasmės. Kuriose kuopose nėra tokių ginčų ir vaidų, tai tankiausiai tokiose kuopose ir veikimo maža, o jaunimas negali pakęsti ir surambėjusios tylos. Ir mes tik šituo keliu veikdami neduodame progos čion augusiam jaunimui pasirodyti su sava iniciatyva ir sudaryti jiems suprantamoje dvasioje savo veikimui tinkamo pagrindo.

Mano supratimu, sekantis SLA. Seimas turėtų apsvarstyti įvedimą SLA. jaunuolių kuopų. Šitokios jaunuolių kuopos reikėtų pavesti vien pačių jaunuolių globon ir kontrolėn, tegul jie patys valdosi ir veikia sulig savo supratimo ir tegul po kuopos globa rengia tokias pramogas, kokios jiems suprantamos ir pageidaujamos. Šitokioms jaunuolių kuopoms turėtų buti leista naudotis net angliška kalba, kad jie galėtų visus savo reikalus vesti jiems suprantama kalba. Gal but šitas angliškos kalbos naudojimas reikėtų nustatyti tik tam tikram laikui, kol tokių kuopų darbuotojai išmoktų tinkamai lietuvių kalbos, o gal ir visuomet galėtų savo reikalus atlikti jiems suprantamiausia kalba. Juk tas musų organizacijai didelių sunkenybių nesudarytų. Suteikę šitokį pagrindą čion augusio jaunimo veikimui musų organizacijoje, jau galėtumėm net ir reikalauti, kad SLA. nariai savo vaikus verstų prigulėti prie SLA. ir organizuoti šitokias jaunuolių kuopas. Tuomet susidarytų galimybių ir pašalinio jaunimo pritraukimui prie S. L. A., kurių šiandien visiškai neturime.

Susidarius didesniam skaitliui tokių jaunuolių kuopų, priseitų ir SLA. organe „Tėvynėje" įvesti anglišką skyrių, kuriame tie jaunuoliai galėtų savo veikimą demonstruoti, savo mintis reikšti ir naujų kelių ieškoti tokio savo veikimo plėtimui. Gal kai kam gali išrodyti juokinga, kad siuloma angliškas kelias lietuvių jaunimui veikti, bet tai yra tik vienatinis budas to musų jaunimo grąžinimui ir palaikymui prie lietuvių gyvenimo, prie musų organizacijų. Jei leidome šitam jaunimui ištautėti ir nutolti nuo lietuvių kalbos, tai mes patys kalti ir todel nors ir vėlokai, bet suteikime progos tam jaunimui grįžti prie lietuvių gyvenimo ir mes jį galime grąžinti atgal prie savęs tik tuo patim keliu, kuriuo jisai nutolo nuo mųs. Juk lietuviškai mes jau beveik nesusikalbam su čion augusiu jaunimu, todel kalbėkime su jais nors angliškai, by tik susikalbėjus ir nors šiokį tokį ryšį tarpe vieni kitų nutiesus. Kitaip elgianties — vien gryno lietuviškumo ranką šitam jaunimui tiesiant, jis yra mums amžinai žuvęs.

Butų geistina išgirsti ir kitų SLA. darbuotojų nuomonės šituo klausimu. Ypatingai daug galėtų mums pasakyti čionai augęs jaunimas, kaip jis žiuri į šitokius musų samanymus, todel butų begalinniai svarbu, kad kuodidžiausis skaitlius čion augusio jaunimo išsitartų šituo svarbiu klausimu. SLA. organizacijoje yra vietos čion augusiam jaunimui sutilpti, todel ieškokime budų susiprasti, kad galėtumėm visi stoti visiems bendro ir naudingo darbo dirbti. Pritraukus čion augusį jaunimą prie veikimo musų organizacijoje, butų didelė nauda ir pačiam jaunimui ir musų organizacijai.

Jaunuolių Draugas.

PRANEŠIMAS SLA. 9-to APSKR. KUOPOMS.

Šiuomi turiu garbės pranešti SLA. 9-to apskr. kuopoms, kad sulig 9-to apskričio 11-to suvažiavimo nutarimo ir apskr. valdybos galutino patvarkymo turės but įvykinami SLA. 9-to apskr. kuopų pasidarbavimu sekanti dalykai:

1. 9-to apskr. konkursas prasidės su **1-ma diena gegužės, 1924 m., ir baigsis su 31 d. gruodžio, 1924 m.** Kuopų organizatoriai turi prisiųsti nuorašą pažymint naujų narių vardus, pavardes, kokios kuopos ir kiek narių prirašė konkurso laiku, 9-to apskričio sekretorei nevėliau 15 d. sausio, 1925 m. Organizatoriai gaus atlyginimą bei dovanas iš 9-to apskričio iždo sekančiai: Už prirašymą 50 narių prie SLA. savo kuopoje— $15.00; už 30 narių — $10.00; už 20 narių — $5.00. 9-tas apskritys skiria dovanų viso $30.00 iš apskr. iždo. Taigi gerbiami 9-to apskričio kuopų organizatoriai teiksitės energingai pasidarbuoti 9-tam apskričiui ir SLA. gerovei.

2. Taipgi sulig 9-to apskričio nutarimo ir valdybos galutino patvarkymo, 9-tas apskritys leis išlaimėjimui gramafoną vertės $150.00. Pelnas skiriamas SLA. Našlių ir Našlaičių Fondui. Tikietų kaina 50c., kurie bus išsiuntinėti kuopų finansų sekretoriams kaip greitai bus atspausdinti „Tėvynės" spaustuvėje ir prisiųsti 9-tam apskričiui. Leidinys bus leidžiamas toj kuopoj, kuri daugiausiai tikietų išparduos. Laimėjimas turi įvykti pirmą nedėldienį sausio mėnesio, 1925 m. Pinigai, likusieji tikietai ir parduotų tikietų antroji dalis turi but prisiųsti 9-to apskričio sekretorei nevėliau kaip 15 d. gruodžio, 1924 m. Pinigus siunčiant išrašykite „Money Orderį" iždininkės vardu ir siųskite sekretorei.

3. Taipgi meldžiu 9-to apskričio gerbiamų kuopų, kurios dar nėra užsimokėję į 9-tą apskr. iždą mokesčių už 1924 metus, kad teiktusi užsimokėti iki 1 d. gegužės, 1924 m., sulig apskričio nutarimo.

Taipgi širdingai meldžiu ir tas kuopas, kurios dar nepriguli prie 9-to apskričio, bet gyvuoja jo apirubėje, tuojaus prisidėti prie 9-to apskričio, pasiunčiant savo mokestį į 9-to apskričio iždą po 10c. nuo kiekvieno pilno nario.

Visi prie darbo, o nauda bus visiems.

Jurgis Bulota,
SLA. 9-to apskr. pirm.

Iš SLA. 3-čio APSKRIČIO SUVAŽIAVIMO.

SLA. 3-čio apskričio suvažiavimas įvyko kovo 30 d., L. M. D. Name, Pittsburgh, Pa., kuriame dalyvavo 33 delegatai nuo 12 kuopų. Suvažiavimo tvarkos vedėjais išrinkti: pirmininkas — A. Vainorius, sekretorius — S. Bakanas. Iš apskričio valdybos raportų pasirodė, kad 3-čias apskritys praeitais metais yra gana gerokai veikęs. Iš nutarimų, tai daugiausiai naminiai reikalai. Buvo užtvirtinta apskričio valdyba visuotinu narių balsavimu išrinkta iš sekančių narių: pirm. A. Vainorius, vice pirm. J. Uurbonas, protokolų raštininkas S. Bakanas, turtų raštininkas S. Kumeta, iždininkas T. Gelčis ir kontrolės komisija J. Kazlauskas ir K. Urmonas. Suvažiavimas buvo gana tvarkus.

Reporteris.

PRANEŠIMAS SLA. 273 KP., E. HAMTON, IND., NARIAMS.

Šiuomi noriu pranešti visiems SLA. 273 kuopos nariams, kad kurie esate persikėlę gyventi į naujas vietas, tai malonėkite pranešti savo naujus adresus kuopos finansų sekretoriui, kad reikalui prisėjus sekretorius galėtų jums pasiųsti laiškus. Taipgi kurie esate neužsimokėję savo mokesčių, tad malonėki-

te užsimokėti sekančiame kuopos susirinkime, kuris įvyks 4 d. gegužės, Jokubo Krikščiuno kambariuose, 551 Morton Ave. Jau ir dabar yra narių, kurie suspenduoti, bet kadangi jie nesilanko į kuopos susirinkimus ir nepriduoda savo adresų kuopos sekretoriui, todel ir nėra kelio jiems pranešti apie tai, kaip tik paskelbti organe šitą faktą, kad jie patys atkreiptų savo domę į tai ir kuoveikiausiai užsimokėtų, nes kuomet atsitiktų nelaimė, tai jie negautų nei pašalpos, nei apdraudos.

Taipgi prie progos noriu pranešti visiems 273 kuopos nariams, kad kuopos susirinkime balandžio 6 d. nutarta surengti kuopos naudai balius, kuris įvyks gegužės 10 d., 1924 m., Brolių Sakalauskų svetainėje, 248 — 155-th St. Todel visi kuopos nariai privalote atsilankyti į šį balių ir pakalbinti savo draugus, kad ir jie atsilankytų. Pareiga kiekvieno nario pasidarbuoti savo kuopos ir visos organizacijos labui.

J. P. Maksvitis — org.

PASKUTINIS PAREIŠKIMAS SLA. 57 KUOPOS NARIAMS, WORCESTER, MASS.

Visi SLA. 57 kuopos nariai, kurie nedalyvavote praeitam kuopos parengime, tai dabar turite progą dalyvauti sekančiame parengime, kuris įvyks 1 dieną gegužės, vakare, Lietuvių Svetainėje,, kur bus statoma scenon **„Meilės Paslaptybės"**. Todel visų narių yra butina pareiga dalyvauti šiame vakare ir pamatyti tą puikų veikalą. Visų dalyvavusių bus užrašyti vardai įeinant į svetainę, o kurie nedalyvausite tame vakare ir jusų vardai nebus užrašyti, tai vistiek tie turėsite užsimokėti už savo įžangos tikietą 50 centų drauge su mėnesinėmis mokestimis.

P. A. Dėdynas — 57 kp. pirm.

KLAIDOS ATITAISYMAS.

„Tėvynės" num. 15 SLA. 9-to apskričio suvažiavimo protokole įsibrovė nemaloni klaida. Tenai pasakyta, kad sekantis apskričio suvažiavimas įvyks Benld, Ill., o tikrenybėje turėjo buti pasakyta: sulig balsų didžiumos nutarimo sekantis apskričio suvažiavimas įvyks Auburn, Ill. Taigi šiuomi tą nemalonę klaidą atitaisau ir kartu atsiprašau gerb. minėto suvažiavimo atstovų delei tos klaidos įsibriovimo.

Jurgis Bulota,
SLA. 9-to apskr. pirm.

VIEŠAS PADĖKOS ŽODIS.

Laikau sau už pareigą išreikšti viešą padėkos žodį Susivienijimui Lietuvių Amerikoje už suteiktą man pašalpą ligoje. Kuomet dešimt metų atgal aš atkeliavau į šią laisvą Amerikos šalį, tai pirmai progai pasitaikius prisirašiau prie SLA. kuopos Brooklyne. Mano prisirašymo prie SLA. vyriausiu tikslu buvo, gauti laikraštį „Tėvynę" ir turėti progos susieiti su lietuviais, lankant kuopos susirinkimus. Apie pašalpą ir sirgimą man tuomet rupėjo kuomažiausiai.

Bet štai praslinko vos devyni metai, o jau teko kreiptis prie SLA. net tris kartus, kad gavus pašalpą ligoje. Ir kaip pirmutiniu du kartu, taip ir dabar aplaikiau man prigulinčią pašalpą, už ką esu neapsakomai dėkingas musų brangiai organizacijai. Taipgi praktiškai patyręs, ką reiškia darbo žmogui prigulėti prie tokios naudingos organizacijos, kaip SLA., kartu patariu kiekvienam Amerikos lietuviui nieko nelaukiant prisirašyti prie SLA. ir buti tikrais, kad jųjų nežinomo rytojaus nelaimės yra gerai aprupintos ir reikalui ištikus jau yra prie ko kreiptis ir kiekvienas gali buti tikras, kad jis nebus apviltas pašalpos gavimo reikale.

Aš jaučiuosi begaliniai laimingu, kad priguliu prie SLA. ir reikalui ištikus netik pašalpą gaunu, bet ir delto, kad turiu didelį burį ištikimų draugų — SLA. narių, kurie nelaimei ištikus kiekvieną globoja kaip savo tikrą brolį ir kuomi tik galėdami pagelbsti. Prigulėdamas prie šitokios organizacijos tikrai žmogus jautieji laimingu ir gali buti ramus delei savo nežinomo rytojaus.

Antanas Bagdonas,
SLA. 41 kp narys,
Lawrence, Mass.

NEKROLOGAS.

A. † A. Antanas Zuikis, narys SLA. 10 kuopos, Philadelphia, Pa., staiga pasimirė kovo 2 d., 1924 m. Velionis Antanas buvo darbštus veikėjas ir geras lietuvis. Jis buvo pirmutinis prie sukurimo SLA. 10 kuopos ir paskutiniu laiku buvo kuopos pirmininku apie per keturis metus.

Taipgi velionis ištarnavo apie 30 metų kaipo finansų sekretorius Lietuvių Tautiškam Neprigulmingam Kliube ir abelnai jis yra pasidarbavęs nemažai ir kitose lietuvių draugijose. Gaila nustojus tokio darbštaus ir energingo darbuotojo ir tai nustojus amžinai...

Lai buna lengva Jam ilsėtis šios šalies žemelėje!

Kl. Balilonis,
SLA. 10 kp. sekr.

SLA. SEPTINTO APSKRIČIO ĮSTATAI BEI TAISYKLĖS VALDIMUISI.

Septintas apskritys SLA. kuopų, gyvuojančių Luzerne ir Lackawanna pavietuose, Pennsylvanijos valstijoj, suorganizuotas rugpiučio mėn., 1914 m. Sulig SLA. konstitucijos ir apskričio V-to suvažiavimo priimtų taisyklių, šie įstatai XX-to suvažiavimo pagerinti, dapildyti ir priimti.

I. APSKRIČIO TIKSLAI.

1. Vienyti apskričio ribose gyvenančias SLA. kuopas į vieną bendrą sąryšį — SLA. septintą apskritį, kad bendru pasitarimu šios apylinkės kuopų, butų galima pasekmingai skleisti apšvietą ir agitatyvį veikimą už SLA.

2. Organizuoti naujas SLA. kuopas, stiprinti silpnai gyvuojančias ir visoms kuopoms, teikti pagalbą dvasiniai ir materialiai.

3. Apskričio lėšomis rengti prakalbų, paskaitų bei referatų maršrutus ir parupinti kalbėtojus bei prelegentus visoms kuopoms 7-to apskričio ribose esančioms. Prakalbos ar paskaitos galima vykinti įvairiose temose ypataingai apie SLA., namų hygieną, apšvietos ir darbininkų klausimais.

4. Rupintis apšvietos bei kulturos reikalais, kaip tai: platinimu literaturos, rengimu koncertų, teatrų, vasaros išvažiavimų bei pasilinksminimo vakarų su prakalbomis, dainomis, deklamacijomis ir tt.

II. APSKRIČIO SUVAŽIAVIMAI.

1. Apskričio suvažiavimai susideda iš atstovų, su kuopų paliudijimais tiesotai išduotais ir iš apskričio valdybos narių su sprendžiamu balsu; du trečdaliai apskr. kuopų atstovų sudaro pilną ir tiesotą suvažiavimą.

2. Apskričio suvažiavimai įvyksta du kartu per metus; atsitikus svarbiems reikalams, apskričio valdyba turi teisę sušaukti nepaprastą — ekstra suvažiavimą, bet tiktai reikalaujant vienam trečdaliui apskričio kuopų.

3. Suvažiavimų atstovais gali buti visi SLA. nariai, kurie yra kuopų išrinkti ir priduoda paliudijimus — mandatus. Kuopos į suvažiavimus turi teisę siųsti po vieną atstovą nuo kuopos, arba vieną nuo kiekvieno dvidešimties narių.

4. Kiekviename suvažiavime, apskričio valdyba turi sprendžiamą balsą, nors ir nebutų rinktais atstovais nuo kuopų ir jei valdybos bile narys nėra atstovu nuo kuopos, kelionės lėšas apmoka apskritys.

5. Suvažiavimai yra apskričio aukščiausia įstaiga: tvarko, dapildo ir patvirtina įstatus, teikia įvairius nutarimus, renka valdybą ir komisijas pasekmingam veikimui.

Pasarga. Apskričio įstatai ar suvažiavimų nutarimai, negali prieštarauti SLA. konstitucijai; turi buti skelbiami SLA. organe ir kuopos privalo juos remti-pildyti.

II. SUVAŽIAVIMŲ TVARKA.

1. Suvažiavimo atidarymas.
2. Priėmimas mandatų.
3. Delegatų vardošaukis.
4. Suvažiavimo vedėjų rinkimas.
5. Rinkimas įvairių komisijų.
6. Protokolo skaitymas.
7. Valdybos raportai.
8. Komisijų raportai.
9. Neužbaigti reikalai.
10. Apskričio reikalai.
11. Kuopų įnešimų apsvarstymas.
12. SLA. reikalai.
13. Nauji sumanymai.
14. Paskyrimas vietos sekančiam suvažiavimui.
15. Skaitymas ir išmokėjimas bilų.
16. Suvažiavimo uždarymas.

IV. APSKRIČIO VALDYBA.

1. Apskričio valdyba nominuojama ir renkama metiniame apskričio suvažiavime lapkričio mėn.; nominacijos ir rinkimai turi buti slapti.

2. Apskričio valdyba renkama vieniems metams, iš atstovų tų kuopų, kurios yra gerame stovyje 7-tam apskrityje.

3. Apskričio valdyba susideda iš šių urėdų: Pirmininkas. Vice-Pirmininkas, Sekretorius, Iždininkas, du Iždo Globėjai ir Organizatorius.

4. Apskričio valdyba privalo laikyti savo posėdžius bent kartą į 3 mėnesius, arba taip tankiai, kaip yra reikalinga; valdybos posėdžiai skaitosi pilnateisiais, jei dalyvauja valdybos penki nariai.

5. Valdybos bile narys, kuris iš eilės nepribuna į du posėdžiu ir nepraneša apie negalėjimo priežastį, tampa iš valdybos prašalintu; bile valdybos nariui pasitraukus, apskričio valdyba turi teisę pakviesti sekantį kandidatą, kuris rinkimuose yra gavęs daugiausia balsų, arba bile apskričio kuopos narį, jei tokio kandidato nebutų.

6. Apskričio valdyba privalo dalyvauti kiekviename apskričio suvažiavime ir turi priduoti raštišką raportą; jei į suvažiavimą pributi negalėtų, raportą gali prisiųsti.

7. Apskričio valdyba darbuojasi veltui, išskiriant apskričio sekretorių, kuriam suvažiavimai gali paskirti algą; valdybos išlaidas padarytas apskričio reikaluose, apskritys apmoka, bet suvažiavimai turi patvirtinti.

8. Apskričio suvažiavimai turi teisę išrinkti įvairias komisijas įkunijimui įvairių nutarimų. Bet apskričio valdyba turi pilną kontrolę ant tokių komisijų, turi prižiurėti, kad komisijų darbas butų atliktas ir kad suvažiavimų visi nutarimai butų išpildyti.

V. VALDYBOS PAREIGOS.

1. **Pirmininkas.** Jis daboja visus veikimo reikalus ir prižiuri kitus apskričio viršininkus. Dalyvauja apskričio valdybos ir suvažiavimų posėdžiuose ir tvarko juos; pradeda sesijas ir paskiria komisijas mandatų bei kuopų įnešimų priėmimui, kolei suvažiavimas išrenka suvažiavimo vedėją. Daboja apskričio įstatus, ragina kuopas žodžiu ir raštu prie veikimo. Pasirašo ant visų apskričio dokumentų ir ant išmokėjimo bilų; suvažiavimuose išduoda raportą iš savo veikimo.

2. **Vice-Pirmininkas.** Jis prigelbsti pirmininkui visuose veikimo reikaluose; dalyvauja apskričio valdybos ir suvažiavimų posėdžiuose ir jei pirmininko nesiranda, tai pildo visas pirm. pareigas.

3. **Sekretorius.** Apskričio sekretorius sutaiso-užrašo protokolus apskričio suvažiavimų ir valdybos posėdžių, skelbia juos organe ir perskaito suvažiavimuose. Veda visas korespondencijas su kuopoms, ragina kuopas prigulėti prie apskričio ir prie uolesnio veikimo. Veda apskričio finansų apyskaitas, priima kuopų mokesčius, įtraukia į knygas ir priduoda iždininkui. Užlaiko visą apskričio archyvą, pasirašo ant visų apskričio dokumentų ir išmokėjimo orderių, dalyvauja suvažiavimuose ir išduoda raportą, bei apyskaitas iš apskričio abelno stovio.

4. **Iždininkas.** Užlaiko apskričio iždą, išmoka bilas apskričio reikaluose, kurios yra pirmininko ir sekretoriaus parašais paliudytos, dalyvauja suvažiavimuose ir išduoda apyskaitas iš apskr. iždo stovio ir turi užsistatyti kauciją, kokią suvažiavimas paskiria.

5. **Iždo Globėjai.** Privalo dalyvauti apskričio suvažiavimuose bei valdybos posėdžiuose; prieš kiekvieną suvažiavimą turi peržiurėti sekretoriaus ir iždininko knygas, patvirtinti jas savo parašais ir apie finansų stovį praneša suvažiavimui.

6. **Organizatorius.** Jis rupinasi organizuoti naujas kuopas, stiprinti silpnai gyvuojančias kuopas ir turi teisę prirašinėti naujus narius prie visų apskričio kuopų; prirašydamas naujus aplikantus, ant aplikacijų pasirašo kaipo apskričio generališkas roganizatorius ir turi teisę priimti įstojimo ir kitas mokestis, bet tokias mokestis privalo tuojaus priduoti tai kuopai, prie kurios narys prirašomas. Jis susirašinėja su apskričio visų kuopų organizatoriais ir daro planus prirašymui naujų narių. Suvažiavimuose išduoda raportą iš savo veikimo.

VI. KUOPŲ PAREIGOS.

1. Kiekviena SLA. kuopa, gyvuojanti 7-to apskričio ribose, gali prisidėti prie SLA. 7-to apskričio.

2. Kiekviena kuopa, priklausanti prie apskričio ir pilnai užsimokėjusi mokestis apskričio iždan, turi teisę iš apskričio reikalauti kalbėtojo ar prelegento į kuopos surengtas prakalbas ar paskaitas vieną kartą per metus.

3. Apskričio nariais skaitosi tos kuopos, kurios moka apskričio iždan po 5c. nuo nario metinių mokesčių ir tos mokestys į apskritį turi buti pilnai užmokėtos iki 1 dienos balandžio mėn. kiekvienų metų.

4. Kiekviena kuopa į suvažiavimus siunčia savo atstovus ir turi teisę padėti visokius naudingus sumanymus-įnešimus delei gerovės SLA. ir apskričio.

5. Kuopų atstovai į suvažiavimus renkami sulig nurodymų SLA. konstitucijos vieniems metams, po vieną atstovą nuo kuopos, arba vieną nuo kiekvieno 20-ties narių; atstovais gali buti visi SLA. nariai, kuriems kuopa privalo suteikti paliudijimą-mandatą; ant tokio paliudijimo turi buti įrašytas atstovo vardas, pavardė, miestas, kuopos numeris, antspauda ir valdybos parašai.

6. Apskričio nutarimus kuopos privalo remti-vykinti; visi apskričio pranešimai, privalo buti kuopos susirinkime perskaityti ir apsvarstyti.

7. Į apskričio suvažiavimus, atstovų keliones, ar kitokias lėšas, kuopos apmoka savo atstovams.

VII. APSKRIČIO TURTAS.

1. Apskričio turtas susideda iš kuopų sumokėtų mokesčių, iš aukų bei pelno nuo parengtų vakarų, vasaros išvažiavimų ir tt.

2. Apskričio iždo palaikymui kuopos moka po 5 centus nuo nario metinės mokesties ir gali buti rengiami vakarėliai ar šiaip pramogos iždo papildymui.

VIII. APSKRIČIO IKVIDAVIMAS.

1. Apskritys gyvuoja tol, kol jame priklauso trys SLA. kuopos.

2. Atsitikime, jei apskritys nustotų įtekmės ir priseitų likviduoti, tai apskričio turtas turi buti paskirtas į SLA. labdarybės fondus, arba turtas ir archyvas atiduodamas į SLA. Centrą.

P. S. Šie įstatai dvidešimtame suvažiavime skaityta ir priimta vienbalsiai, taip kaip skamba.

Suvažiavimo valdyba:
A. Galinskas — pirm.,
J. S. Gilvickas — sekr.

SLA. KUOPŲ NAUJOS VALDYBOS 1924 METAHS.

10 kp., Philadelphia, Pa.
J. Matulis — pirm., Kl. Balilonis — sekr., A. Jonavičia — iždininkas.

---

273 kp., E. Hammond, Ind.
S. Vaišniura — pirm., A. Makauskas — vice pirm., A. Kvederas — prot. sekr., A. Krukas — fin. sekr., J. Krikščiunas —ižd., J. Maksvitis — organizatorius.

---

288 kp., Willemette, Ore.
F. Ulskis — pirm., S. Karbauskienė — sekr., J. Matuliauskas —ižd., M. Česna ir J. Karbonskis — iždo globėjai.

---

294 kp., Carlinsville, Pa.
J. Latvaitis — pirm., A. Jarušauskas — vice pirm., F. Valaitis — fin. sekr., P. Kalėda — prot. sekr., M. Naujokas —ižd., A. Jarušauskas ir L. Leonienė — iždo globėjai.

LAISVAS SKYRIUS

(Redakcija neima atsakomybės už išreikštas mintis šiame skyriuje).

ATSAKYMAS PR. JOČIONIUI.

Nors „Tėvynės" redakcija pareiškė, kad jau daugiau netalpins organe polemikų SLA. 21 kuopos reikalais, bet kadangi p. Pr. Jočionis, atsakydamas į mano straipsnį, man pastato ultimatumą kaipo kuopos pirmininkas ir reikalauja atšaukti tai, ką aš pasakiau savo straipsnyje, tilpusiam „Tėvynės" 10 num., tai tikiuosi, kad gerb. „Tėvynės" redakcija leis man atsakyti į tą p. Jočionio reikalavimą.

Atsakydamas p. Jočionis „Tėvynės" 12 num. į aukščiau minėtą mano straipsnį, net visokių nesąmonių pripasakoja, kad tuo budu save pateisinus, o mane apkaltinus. Butų tik bereikalingas organe vietos aikvojimas atsakinėjant į tas visas p. Jočionio nesąmones, bet aš negaliu nutylėti, kuomet jisai reikalauja, kad aš atšaukčiau savo pasakytus žodžius, kuriuos rašiau „Tėvynės" 10 num., ir dar pažymi, kad turiu tą padaryti trumpu laiku. Taigi šiuomi aiškiai ir griežtai atsakau p. Jočioniui, kad nelaukite to iš manęs, nes aš niekuomet nemanau atšaukti teisybės ir leisti melams viešpatauti musų kuopos gyvenime. Ką aš rašiau toje savo korespondencijoje, tai buvo teisingai viskas aprašyta, nes aš nesu pratęs rašinėti iš piršto išlauztus melus, kaip kad p. Jočionis daro.

P. Jočionis išdidžiai pareiškia, kad „aš mažai kreipiu domės į pašaliniuose laikraščiuose telpančias korespondencijas, po kuriomis nėra pasirašyta pavardžių". Mat p. Jočionis yra tokis žmogus, kad jo kairioji ranka nenori matyti, ką daro dešinioji. Juk jis gerai žino, kurie jo draugai tas korespondencijas rašinėja ir šmeižia kitus sau nepatinkamus 21 kuopos narius. Bet p. Jočioniui, kaipo 21 kuopos pirmininkui, tas visai nesvarbu.

Kas liečiasi nepriėmimo J. J. Bimbos į 21 kuopos narius, tai aš pakartotinai sakau, kad jųs neprirodėte jokios rimtos priežasties delko jo negalima priimti į SLA. narius. Jųs einate prieš jį vien delto, kad jis yra priešingas Amerikos Darbininkų Partijai. Bet juk kiekvienas bešališkai protaujantis SLA. narys pasakys, kad tas neturi nieko bendro su SLA. ir tokis jusų pasielgimas yra žalingas musų organizacijai, nes tukstančiai yra tokių lietuvių, kurie nepritaria tai jusų partijai, vienok jie gali buti naudingi ir pageidauti ni SLA. nariai.

Toliaus p. Jočionis ironiškai nusijuokęs iš manęs, kad esą turbut aš nesu matęs ar nenoriu matyti SLA. konstitucijos, kurią jisai kiekviename kuopos susirinkime turįs pasidėjęs ant stalo, sušunka: „Aš SLA. narių kuopoje į puses neskirstau ir man kuopos nariai susirinkime yra visi lygus". Kad p. Jočionis susirinkime turi konstituciją, tai aš matau, bet kad jis konstitucijos nepildo, tai irgi matau. Taipgi žinau, kad jam ir visi kuopos nariai nėra lygus ir šį savo tvirtinimą paremsiu faktais. Ant kiek p. Jočionis pildo SLA. konstituciją ir ant kiek jam yra visi kuopos nariai lygųs, tai tegul tatai paaiškina pats p. Jočionis, atsakydamas į sekamus mano klausimus:

1. Ar nebuvo padarytas SLA. 21 kuopos susirinkime Palmer Parke 19 d. rugpiučio ir ar šiame susirinkime 21 kuopos pirmininke p. Jočioni nedalyvavai pats?

2. Ar nebuvo antras toks susirinkimas House of Masses, 2101 Gratiot Ave., rugsėjo 13 d., 1923 m., kuriame buvo apkalbami SLA. reikalai?

3. Ar į šituos susirinkimus buvo šaukti visi 21 kuopos nariai ir ar visi nariai žinojo, kad toki susirinkimai įvyks?

3. Ar SLA. konstitucija reikalauja, kad 21 kuopos pirmininkas darytų kokusų susirinkimus su sau patinkamais kuopos nariais?

4. Ar toki susirinkimai nėra laužimu SLA. konstitucijos ir ar čionai nėra nariai skirstomi į puses

Jei į situos klausimus drįs p. Jočionis teisingai atsakyti, tai bus aišku visiems, kaip jisai pildo SLA. konstituciją ir kiek jam yra lygųs kuopos nariai. Taipgi nemanau, kad p. Jočionis drįs jam paprastu budu šituos klausimus pavadinti melais, nes jo grupės korespondentas tuos susirinkimus aprašė „Vilnies" 76 num. iš rugsėjo 25 d., 1923 m., kur aiškiai buvo pažymėta, kad dalyvavo paskutiniam susirinkime ir 21 kuopos pirmininkas p. Jočionis.

Taigi iškeliant šitokius klausimus prieš p. Jočionį, pražuva ir jo gražus obalsis, su kuriuomi jisai užbaigia savo atsakymą man, butent: „Bet, vyrai, nepamirškite, kad SLA. yra pašalpos ir labdarybės organizacija ir suirutės nekelkite musų organizacijoje". Taip daro kiekvienas politikierius — gražiais obalsiais pridengia savo suktosios politikos tikslus. Tuo keliu eina ir 21 kuopos politikierius pirmininkas p. Jočionis. Jisai šaukia apie pašalpos ir labdarybės organizaciją ir reikalauja, kad nebut suirutė keliama ten, kur tos suirutės visai nėra, kad tuo budu paslėpus savo purvinos politikos darbus ir tikros suirutės kėlimą SLA. 21 kuopos gyvenime. Kad p. Jočioniui ir jo bendrams mažai rupi ta musų pašalpos ir labdarybės organizacija, tai patys faktai iš jų darbų kalba už save.

Z. Ramanauskas.

Kuopu Susirinkimai

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 27 d. balandžio, 1 val. po pietų, J. Daniliavičiaus svetainėj, kampas Ridge ir Mapel gatvių. Malonėkite visi nariai susirinkti į šį susirinkimą, nes bus rinkimas Centro valdybos. Turime ir kitų svarbių reikalų apsvarstyti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 12 kuopos.

Kazys Kvedaravičius — sekr.

Tamaqua, Pa. SLA. 204 kp. susirinkimas įvyks 5 d. gegužio, 7 val. vakare, P. B. Belles svetainėj. Meldžiu visų narių atsilankyti, nes bus rinkimas delegatų į Seimą. Turime ir kitų svarbių dalykų apsvarstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 204 kuopos.

A. Kraipavičius — sekr.

Detroit, Mich. SLA. 21 kp. susirinkimas įvyks gegužės 4 dieną, 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, kampas Dix ir 25 gatvių. Visų narių yra butina pareiga dalyvauti šiame susirinkime, nes bus renkami delegatai į SLA. busentį Seimą. Turime ir kitų svarbių reikalų aptarti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 21 kuopos.

Kazys Butis — sekr.

Ansonia, Conn. SLA. 66 kp. susirinkimas įvyks gegužės 4 d., 7 val. vakare, lietuvių bažnytinėj svetainėj. Visi nariai atsilankykite, nes turime daug svarbių reikalų aptarti.

J. Marčiulionis — sekr.

Grand Rapids, Mich. SLA. 60 kuopos susirinkimas įvyks 4 d. gegužės. Visi nariai butinai atsilankykite, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

J. P. Smilgus — sekr.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATĄ.

Nuo nežtančių išberimų vartojant

SEVERA'S ESKO

Antiseptiškas Mostis

Varlojamas nuo nežtų, išberimai ir kitokių odinės ligos.

KAINA 50c

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Ruffles

MOTERIMS IR MERGINOMS!

Gal jųs turit Geltonus plaukus! O gal jųs plaukai yra juodi! Ar Kaštaniniai Rudi, ar Auksinės parvos; Rausvi plaukai ar Visiškai Raudoni! Vienok nežiurint kokios spalvos jie nebutų, neleisk pleiskanoms sunaikinti jų grazumo!

Ruffles atliks tai, jei jųs tik laiks nuo laiko juos naudosite. Nežiurint ar jųs savo plaukus dar tebedėvit sapintus į kasų, ar sugukus į mazgą, ar gal jau esat trumpai nusikirpę, vienok jųs negalite daleisti, kad nešvarios, iškrikę plaukanos sugadytų jusų išvaizdą! Jums nereikės kentėti nesmagumo delei niežėjimo ir beatlupimo galvos odos, jei naudosite *Ruffles*.

Netikėkit musų žodžiui. Nusipirkit 65c. bonką ir pačios persitikrinkite, kad *Ruffles* yra mirtinu priešu pleiskanų ir kartu yra puikiausiu plaukų toniku, kokį tik kada esate naudoję! Galima gauti aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI AMERIKOJE

AUBURN, ILL.

Kovo 15 d. K. Ulesko svetainėje turėjo įvykti Lietuvos Sunų Draugystės balius. Apie vakarą žmonės pradėjo taisytis ir eiti į balių ir publikai pradėjus rinktis prie svetainės durių paaiškėjo, kad balius neįvyks, nes kas ten negero atsitiko su svetainės laiptais. Dabar žmonės šneka, buk miesto policistas svetainės savininkui K. U. įsakęs gavėnios laike nedaryti šokių. Kol kas tikrai neteko sužinoti del kokios priežasties balius neįvyko.

Kovo 22 d., 2:40 val. po pietų 2 milias nuo Auburn, ties The Panther Creek kasykla, Chicago Alton Limited pasažierinis traukinys sudaužė į smulkius šipulius italo Frank Rua pasažierinį troką, kuriame tilpdavo apie 25 pasažieriai ir šiuo tarpu F. Rua važiavo į The Panther Creek mine parvežti mainierių. Su F. R. važiavo ir M. Angela iš Kincaid, Ill., į „Panther Creek mine" prašytis darbo. Važiuojant jiems skersai gelžkelio bėgių, visu smarkumu minėtas pasažierinis traukinys smogė į pat vidurį troko, kad jo šipuliai net į padanges išlakstė. O nelaimingieji jame važiavusieji žmonės buvo išmesti apie 30 pėdų į aukšta. M. Angela užmuštas ant vietos ir koja nutraukta, o F. Rua sunkiai sužeistas ir tuo pačiu traukiniu nuvežtas į Šv. Jono ligonbutį į Springfield, Ill. F. Rua, sakoma, pasveiksiąs.

A. Tvaranavičius.

PATERSON, N. J.

Lietuvių Ukėsų Neprigulmingo Kliubo šio mėnesio susirinkime vėl kilo gana smarkios diskusijos, kaip kad ir praėjusiam susirinkime, nes rimtesni Kliubo nariai nenori, kad kliubas liktusi prijungtas prie komunistinės sriovės, ko užsigeidė keli kliubo nariai. Kadangi vienas kliubo narys, P. Sakatauskas, kliubo įgaliotas dalyvavo surengime prakalbų 6 metų Lietuvos Neprigulmybės paminėti, tapo $5.00 nubaustas todel, kad išpildė kliubo nutarimą, dalyvaudamas varde kliubo, kuomet kiti du (nes buvo 3) kliubo atstovai pasitraukė su komunistuojančių kuopelių atstovais iš bendro darbo. Mat didžiuma draugijų atstovų nutarė neįsileisti p. L. Pruseiką už kalbėtoją minėtos šventės apvaikščiojime.

Nors kliube nėra didžiumos bolševikuojančių narių, bet šiuomi sykiu jiems pavyko, nes jie varė smarkią agitaciją tarp kliubo narių, kad nubausti minėtą narį už tai, kam jisai neina su komunistais. Kaip kad tamsus žmogelis tikėjimo fanatizme kankinasi, taip ir musų broliai komunistai bolševizmo fanatizme kamuojasi, nepaisydami teisybės nei draugiškumo.

Taipgi musų komunistai pasiėmė gana blogą poziciją ir be jokių faktų per „Laisvę" šmeižia kliubo narius vien delto, kad nešoka sulig jų smuikos, visai nepaisydami, kad tie šmeištai atnešė kliubui didelę blėdį. Štai, keletas mėnesių atgal, kliubas nutarė įsigyti nuosavą namą — svetainę ir nariai pradėjo dėti paskolą tam kulturiškam darbui. Bet, ačiu musų komunistams, kurie sukėlė kliube suirutę, namo pirkimo darbas likviduotas ir paskolinusieji atsiėmė pinigus. Tai apgailėtinas nuotikis.

Vietos lietuvių moterų Globos Komiteto kuopelė, kartu su sandariečiais, balandžio 6 dieną surengė vakarienę ir šį tą turėjo del išlaimėjimo, ką geros valios lietuvės ir svetimtaučiai suaukavo. Visas pelnas buvo skiriamas Lietuvos naišlaičiams. Vakarėlio programas buvo gana įvairus. Pirmiausiai kalbėjo pilietė Širvydienė iš Brooklyno, kuri pasakė gana žingeidžią prakalbėlę, ragindama moteris prie apšvietos ir prakilnių darbų — labdarybės ir tt. Taipgi ir pil. J. O. Širvydas, „Vienybės" redaktorius, pasakė prakalbėlę. Gi p-lė Navickaitė sudainavo keletą dainelių; trys mergaitės paskambino pianu, viena pašoko ir buvo sulošta juokažaislis veikalėlis „Nesipriešyk." Viskas publikai pusėtinai patiko.

SLA. 101 kuopoje eina bruzdėjimas siųst ar ne atstovą į busiantį SLA. Seimą ir išrinkta komisija pagaminti Seimui įnešimus, ypatingai Pildomosios Tarybos nomikacijų reikalu. Taipgi kuopa nutarė prigelbėti pil. Račiunui surengti judomų paveikslų vakarėlį.

Patersoniečiai galėtų daug gero nuveikti visuomenės labui jei išvien visi darbuotusi.

P. Sakat.

ZEIGLER, ILL.

„Tėvynės" num. 7-tam Z. angliakasis įkriminuojančiai šmeižia Z. L. N. Bendrovę, todel tikiu, kad gerb. redakcija leis ant tų neteisybių atsakyti.

Z. angliakasis, kalbėdamas apie Bendrovę, kuri baigia jau statyti svetainę, sako: „Kad namas jau pradėta statyti, tai tas dar nieko nereiškia, nes visi žino, kad tą namą stato vietinis First National Bankas, kas reiškia, kad jis nebus išimtinoje lietuvių kontrolėje."

Tai didžiausia melagystė! Kaip bankas gali tą namą statyti, kad jis ne tik nepriklauso prie bendrovės, (ir negali priklausyti, nes b-vės konstitucija rodo, kad tik lietuviai gali priklausyti) bet ir lig šioliai dar nėra davęs paskolos nei **vieno cento.** Tad, vadinas, bankas visiškai nieko neturi ir negali turėti jokio reikalo su bendrove, tai kaip tas First Nat. Bankas gali tą bendrovę kontroliuoti? Jeigu Tamsta angliakasi nieko nežinai apie bendrovės reikalus, tai geriaus nerašyk, nes negražu tokius šmeižtus skleisti ir žmones klaidinti. Jeigu ateityje bendrovei ir reikės paskolos imti iš to ar kito banko, tai argi tas reikštų, kad skolintojai galėtų kontroliuoti? Bet iki šioliai dar jokios paskolos iš bankų neimta, tai kamgi skleisti melus

Toliaus angliakasis užsipuola ant manęs už dividendus, kur šėrininkai gavo už praeitus metus 14% ir klausia: „Kodel SLA. vietinė kuopa ir kitos kuopos negavo tų dividendų ir ar kuomet nors gaus?" Jeigu Tamsta buvai ant SLA. kp. susirinkimo, tai galėjai suprasti, kad dividendus gauna visi lygiai, nuo šėro po $3.50. Bet kadangi šiais metais namą pradėjo statyti, tai pinigais niekam nemokėjo, bet priskaitė prie šėrų. Ir SLA. kuopa, praeitame susirinkime nutarė dapirkti prie tų dividendų vieną šėrą. Tą daro ir kitos kuopos. Jeigu dabar ir nepirktų šėro, tai dividendas niekad neprapuola, jis stovės tol, kol bendrovė galės atmokėti pinigais. Tą galėjo žinoti ir Z. angliakasis. Bet matytis jis tyčia skleidžia melagystes, kad tik kenkus bendrovei. Bet tokis darbas yra negražus ir nekulturiškas.

Toliaus rašo buk „praeitam" SLA. kuopos susirinkime kilo lermas del dividendo ir prisėjo net naujas atstovas rinkti. Kas žodis, tai melas. Minimam SLA. kuopos susirinkime nieks lermo nekėlė delei dividendų paskirstymo, bet tik tulas narys, kuris yra kiekvieno kulturingo darbo ardytojas, varės, kad pravesti įstatymą, kad šėrininkų nebutų galima rinkti į b-vės atstovus. Šėrininkai ir kiti samoningi nariai argumentavo, kad kuopa rinktų tokį atstovą, kuris yra tinkamiausias, nežiurint, ar jis yra šėrininkas, ar ne, nes negalima atimti nariams teisių, vien už tai, kad jie priguli prie b-vės. Ir kuomet A. Novas ne šėrininkas apsėmė buti atstovu, tai daugumas šėrininkų už jį balsavo, nes jis yra geras žmogus ir bendrovei tokių reikia. Tad žiopla sakyti, kad šėrininkai bijo įsileisti ne šėrininkų.

Ant pabaigos, Zeiglerio angliakasis užsipuola ant manęs, jog priešingų argumentų nepaduodu. Kokių argumentų Tamsta nori? Argi galima tokius „argumentus" skaityti rimtais, kuomet nieko neįrodoma, o tik šmeižiama. Argi tai argumentas yra, kad ve, gal kasyklos užsidarys ir namas pražus ir tt. Tai tik speliojimas ir dagi labai negudrus speliojimas. Ir jeigu jau taip spelioji, tai kodel nedarai užmetimų ant tų žmonių, kurie pavieniai stato namus už 5 tukstančius dol. O jeigu manai, kad privatiniai namai apsimokės, tai kodel gali neapsimokėti, arba negalėtų pasistatyti šimtas žmonių už 30 tuk. dol.? Bendrovė šėrininkų išnaudoti negali, nes patys šėrininkai sudaro bendrovę, tai patys save negali skriausti. Jeigu tie arti jau 80 žmonių prisidėjo prie bendrovės, tai jie atlieka naudingą darbą, nes lietuviai rengiasi pastatyti vieną iš geriausių svetainių šioje apylinkėje. Ir dabar vietinė amerikonų spauda giria lietuvius, kad dirba naudingą darbą. Tai Tamsta, Z. angliakasi, nustok drabstęs kitus purvais, o buk rimtu ir kulturišku žmogum. **Koresp.**

BLUFIELD, W. VA.

Kovo 28 d. vėl ištiko baisi nelaimė šio miestelio angliakasyklą. Angliakasykloje kilo baisi eksplozija ir užmušė 26 darbininkus. Tai nelaimingiausi metai vargšams angliakasiams buvo pereita žiema. Taipgi šioje pačioje kasykloje 1919 metais eksplozija prarijo apie 19 angliakasių gyvasčių.

Thomas, W. Va. gyventojas.

UTICA, N. Y.

Kovo 25 d. įvyko čionai prakalbos. Kalbėjo p. L. Pruseika, kuris pirmiausiai aiškino, kaip mes privalome kovoti prieš kėsinimąsi suvaržyti ateiviams teises. Ragino organizuotis ir kovoti už darbininkiškas teises ir kvietė skaityti visus darbininkiškus laikraščius ir tt.

Žmonių atsilankė mažai. Mat vietos lietuviai dar labai tamsūs ir nežingeidauja prakalbomis. Jie nesirašo ne tik prie politinių organizacijų, bet net ir prie SLA. kuopos, kuri čia gyvuoja. Taipgi p. L. Pruseika aiškino, jog SLA. yra didžiausia visame pasaulyje lietuvių apsaugos ir pašalpos organizacija ir labai geras daiktas prigulėti prie jo delei netikėtos nelaimės. Tapo suorganizuota A. L. D. L. D. kuopa iš aštuonių ypatų: 6 vyrai ir 2 moterys.

Mazgelis.

WILLEMETTE, ORE.

Vietinės SLA. 288 kuopos darbuotojus aplankė malonus svečias p. garnys ir apteikė brangiomis dovanomis. Kovo 21 d. tas p. garnys aplankė kuopos pirmininko Felikso Ulskio namus ir paliko gražią, tvirtą dukrelę, kuri pakrikštyta vardu Agota. Taipgi tas pats svečias aplankė ir kuopos iždo globėjo Martyno Česnos namus ir paliko diktą, tvirtą sunų. Tėvai džiaugiasi susilaukę tokių brangių svečių, o visi kuopos nariai irgi linki, kad nauji piliečiai išaugtų į tvirtus ir gražius SLA. narius darbuotojus. Linksma, kad SLA. šeimyna didėja.

S. Karbauskienė.

MINERSVILLE, PA.

Balandžio 2 d. čionai įvyko „Neo-Lithuanijos" atstovų prakalbos, kurias surengė SLA. 1-mas apskritys. Pirmiausiai kalbėjo p. K. Marčiulionis, aiškindamas Lietuvos Universiteto studentų padėtį ir rengiamą statyti Kaune studentams bendrabutį. Taipgi kalbėjo ir apie Lietuvos abelnus reikalus.

Antras kalbėjo p. V. Banaitis, aiškindamas apie lietuvių dailę ir apie seniausį lietuvių muzikos instrumentą kankles ir jomis paskambino tris daineles, kas publikai labai patiko.

Buvo renkamos aukos studentų bendrabučio statymui, kurių surinkta $19.11. Aukavo sekamai: K. Vezialis 10 dol.; po 1 dol.: U. Blujuvienė, Stančikienė, Andrulienė ir A. J. Banišauskas; smulkių surinkta $5.11. Kadangi publikos buvo nedaug, tad ir aukų nedaug surinkta. Publikos neatsilankymo priežastimi yra suvėluotas plakatų atsiuntimas iš šio prakalbų maršruto rengimo komiteto. Taipgi ir patys kalbėtojai yra kalti, kad pervėlai atvyko. Prakalbos buvo garsinta ant 7 val. vakare, o jie atvyko jau po 8 val., kas publiką nemažai suerzino ir nekantresni žmonės išvaikščiojo. Prakalbose buvo gal apie 30 ypatų.

Po prakalbų studentus supažindinta su vietiniu dentistu Dr. J. Pikett — anglu, kuris maloniai sutiko Lietuvos studentus ir pats paaukojo 3 dol. Jisai sako, žinąs sunkią padėtį neturtingų studentų ir todel jiems užjaučiąs. Taipgi Dr. Pikett paragino turtingesnius lietuvius paaukoti studentų reikalams ir tas jo paraginimas buvo tokis pasekmingas, kad po prakalbų dar suaukota 55 dol. Aukavo sekamai: F. Aukštikalnis 25 dol., A. Rinkevičius 10 dol.; po 5 dol.: M. Mičiulis, J. Bendanavičius, J. Tucinas; po 1 dol.: K. Vasiliauskas, C. W. Cloppir.

Ant galo norisi prisiminti, kad prakalbose trys darbiečiai statė įvairius klausimus, į kuriuos tinkamai atsakinėjo p. K. Marčiulionis, nors tie klausimai visiškai nesirišo su prakalbų tema. Kadangi tinkamai atsakyta į klausimus, tai ir prakalbos užsibaigė ramiai.

A. J. Banišauskas.

LIETUVAI PAGRAŽINTI DRAUGIJOS PRANEŠIMAI.

Istorinių vietų sutvarkymas.

Lietuvai Pagražinti D-ja eidama savo įstatais, rupinasi istorinių vietų sutvarkymu. Populerizavimui šios minties yra priruoštas tam tikras plakatas, bet delei trukumo lėšų dar neatspausdintas. Žemės Reformos V-bai yra paduoti prašymai, perdavimui piliakalnio Kupiškyje ir Gedimino kalno — Veluonuoje. Taip, kad sąryšysu D. Lietuvos Kunigaikščio Gedimino įkurimo Lietuvos sostinės Vilniaus 600 m. sukaktuvėms butų galima tenai suruošti didelę tautinę šventę.

Kadangi truksta žinių apie visas esamas Lietuvoje istorines vietas, Draugija šiuomi ir kreipiasi į gerb. visuomenę padėti jai registravimo darbą dirbti, pranešant apie kiekvieną vietą žiniomis, atsakant į žemiau telpančius klausimus.

1. Istarinės vietos pavadinimas?
2. Kur ji randasi (kaimas, valsč., apskr.)?
3. Nuosavybė? Kas yra šios vietos savininkas?
4. Kas tą vietą dabar valdo? Kokiomis sąlygomis ir kokiam laikui?
5. Kokiame stovy viršminėta vieta?
6. Kas rupinosi vietos užlaikymu iki šiolei?
7. Koki asmenys vietoje yra užsiindomavę pasirupinti vietos sutvarkymu?
8. Ar mano jie sudaryti Lietuvai Pagražinti D-jos Komitetą ar Skyrių, vietai užlaikyti?
9. Su kuo galima tame reikale toliau susirašinėti?
10. Delko šią vietą verta palaikyti ir puošti?
11. Kokios reikšmės turi vieta vietiniams gyventojams?
12. Kur randasi vietos aprašymas

Kas turi istorinių žinių apie by kokias žymesnes vietas, arba jų fotografuotų vaizdelių, prašoma prisiųsti arba apie tai malonėti pranešti Lietuvai Pagražinti D-jos Centro valdybai Kaune.

Lietuvai Pagražinti Draugijos Centro V-bos posėdyje kovo mėn. 12 d. nutarta:

1. Gegužės mėn. 1 d. organizuoti Kaune ir visoje Lietuvoje antrą Lietuvos Medžių Sodinimo Šventę. „Vilniaus medį" sodinti Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino įkurimo Lietuvos sostinės Vilniaus 600 metų sukaktuvėms paminėti ir išleisti tam tikrą pakvietimą.

2. Išleisti plakato ir knygelės formoje trumpus praktikos patarimus, kaip taisyklingai sodinti medžiai.

3. Sulig D-jos įstatų 22 § sudaryti prie Centro Valdybos istorinėms vietoms globoti komitetą.

4. Visuotiną susirinkimą paskirti balandžio mėn. 27 d. Universiteto salėje, 4 val. po pietų. Nesusidarius kvorumui, skiriamas kitas posėdis 6 val. ir jo sprendimai tebuna teisėti.

5. Medžių sodinimo šventei leisti tam tikrą iliustruotą žurnalą, pagražinimo idėjai skleisti.

6. Rinkliavą, visoje Lietuvoje, skirti gegužės mėn. 1 d. — Medžių Sodinimo Šventėje ir išgauti leidimą.

Paremkite Lietuvos pagražinimo darbą.

Lietuvai pagražinti draugijos svarbus kulturos darbas vystosi plačiame maštabe. Kasmet tas darbas eina platyn ir didyn. Lietuvai pagražinti draugija pernai met parodė Goteborgo miesto jubiliejaus parodoje kelius iš Lietuvos miestų išplanavimus kartu su kitomis pasaulio valstybėmis. Draugija ruošiasi perimti savo globon Lietuvos istorines vietas ir piliakalnius ir juos tvarkyti. Ji šiemet skleidė ir platino per mokyklas ir kitas viešas įstaigas Lietuvoje specialį plakatą — kovoti su barbarišku ir sauvališku medžių naikinimu.

Draugijos veikimas reikalauja nuolat nemažai išlaidų. Kitose šalyse tokius svarbius kulturos darbus remia prekybos ir pramonės įstaigos ir šiaip visuomenė, skirdamos kasmetinę subsidiją.

Todel nuolankiai prašome Tamstų, draugijos darbą remti, įsirašant draugijos nariu ir skiriant tam tikrą subsidiją, sulig Tamstos nuožiura.

Šventei bus išleistas specialis turiningas, iliustruotas žurnalas „Vilniaus Medis". Bus straipsniai: apie Lietuvos miestų išplanavimą, istorines vietas, botanikos sodą ir tt. Jeigu norite susipažinti su Lietuvoje varomu kulturos darbu šioje srityje, prašome užsakyti. Kaina su prisiuntimu 50 cent. (amer.). Kas įsirašo draugijos nariu, tam žurnalas prisiunčiamas veltui.

Turėdami vilties, kad šiemet, kai d-ja rengia Lietuvoje didelę Vilniaus jubiliejaus šventę, Tamsta neatsisakysi prisidėti prie jos darbo, sveikiname ir pasiliekame.

Lietuvai pagražinti Draugijos Centro valdyba:

Pirm. — kan. J. Tumas,
Iždinin. inž. J. Skripkus,
Reikalų ved. E. Kubilius.

Pastaba. Pinigus galima įnešti į Universal State Bank, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill., Lietuvai pagražinti draugijos einamojon sąskaiton.

STRAIPSNIS 68.

Maudymas.

Kudikį reikia kasdien prausti, laiką nureguliuojant pagal laiką penėjimo ir pravėdinimo. Geriausia yra rytas, bet galima ir vakare. Nereikia kudikio maudyti po penėjimui, arba neužilgo prieš išvedimą laukan. Iki bamba neužgis, reikia trinti tik su kempine. Po to vartoti vonelę. Per pirmą mėnesį vandens temperatura lai buna apie 95—100 laipsnių. Fahrenheito, laipsniškai mažinant iki bus 90 gale metų. Rekomenduojama įsitaisyti maudynės termometras. Ausis ir nosį reikia švelniai išvalyti su vata. Seilių gleivė gerklėje pas kudikį taip plona, kad mažiausias patrynimas gali įdrėksti ir atverti kelią užsikrėtimui. Todel patariama, kad motina neprileistų burnelei, apsipurvinti ir tada nereikės plauti. Po šeštam mėnesiui kudikio gerklę galima valyti su minkštu audeklu nemygant, o kada dantys pasirodo, tai galima vartoti švelnų šepetuką. Kaip tik kudikis užauga tiek, kad gali mokintis, reikia jį pratinti dantis valyti.

Maudymai.

Soda Prausimas. — Prausimas su soda patarnauja gana gerai tada, kada šilta, ypatingai vasarą. Į kiekvieną galioną vandens reikia dėti du šaukštelius sodos. Vandens temperatura turi buti ta, prie kurios kudikis jau pripratęs. Užtenka laikyti jį dvi iki keturių minutų. Odoje tada neturėtų buti jokio trynimosi. Kudikį reikia nusausinti su švelniais abrusais.

Skrudų prausimas. — Skrudos irgi naudingos del karščių. Į vandenį reikia įdėti vieną puodelį skrudų ir daryti taip pat kaip su sodos prausimu.

Muštardos prausimas. — Muštardos prausimai naudingi nerviškume ir nemiegojime. Prirengiant maudynę, dėk pilną šaukštą muštardos į šešius galionus šilto vandens. Kudikį laikyk vandeny dvi ar tris minutas, o išėmus gerai nutrink odą ir tuoj guldyk. Tuo budu kudikis gaus ramaus ir atgaivinančio miego.

Didžiausia problema kiekvienos motinos yra tada, kada jos krutų pienas išsenka, ir jai rupi kokį maistą reikia kudikiui duoti idant jis sveikas butų ir augtų stiprus ir vikrus. Borden's Eagle Pienas išrišo tą problemą tukstantims ir tukstantims motinų bėgy paskutinių šešiosdešimt metų. Daugiau vaikų tapo išaukklėta su Eagle Brand negu su visais kitais preparatais sykiu sudėtais. Žindyk, suprantama, pati kudikį jei gali, bet nebandinėk visokių maistų apie kuriuos mažai žinai. Eagle Pienas yra sveikas ir grynas, beto lengvai suvirškomas.

Skaityk šituos straipsnius atydžiai kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

Puikus Kavos Virdulys

DYKAI už 200 leibelių DYKAI

Star ar Magnolia Pieno

PREMIJŲ KRAUTUVĖS:
NEW YORK CITY
44 Hudson Street
netoli Duane Street
434 West 42nd Street
netoli Ninth Avenue
1427 Third Avenue
netoli 80th Street
61 East 125th Street
netoli Madison Avenue
578 Courtlandt Avenue
netoli 150th Street, Bronx
BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue
netoli 4-th Avenue
2 Sumner Avenue
netoli Broadway
LONG ISLAND CITY
44 Jackson Avenue
netoli 4th Street
JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street
netoli Newark Avenue
584 Summit Avenue
netoli Newark Avenue

Visiems patinka puodukas geros kavos, bet yra gana daug šeimyninkių, kurios ją gerai nepadaro. Jei vartosite virdulį kaip kad ant paveikslo, esame tikri, kad patiks alei lašelis jusų kavos. Mes šį virdulį duodame dykai už leibelius musų rušių pieno. Jį galit gauti tik musų premijų krautuvėse. Jo paštu nesiunčiame. Pradėkit šiandien taupyti leibelius nuo musų blešinių.

Specialis Pasiulymas

Jei išrašysi šio apgarsinimo kuponą ir nuneši jį į arčiausią dovanų krautuvę, žemiau nurodytais antrašais, arba prisiųsi mums, tai gausi Paveiksluotą Dovanų Kataloga ir ypatingą dovanų kortą, kuri skaitysis už 10 leibelių. Bus priimama tik viena tokia korta nuo vieno pirkėjo duodančio 40 ar daugiau leibelių. Bile musų Dovanų Krautuvė apmokės šitą kortą su bile kitais leibeliais nuo šitų blešinių. Jei Tamstos mieste nėra krautuvės apmokėjimui šitą leibelių ir Ypatingos Dovanų kortos, tai prisiusk jas mums, kartu su numeriu dovanos iš Paveiksluoto Dovanų Kataliogo, ir mes ją prisiųsime Jums be iškaščių.

„Taupykit Leibelius del Brangių Dovanų"

KUPONAS
Borden's Premium Co., Inc.
44 Hudson Street, N. Y. C.
Data: Balandžio 25, 1924.
Šis kuponas turi buti perkeistas į 15 dienų nuo virš paduotos datos ant Specialės Dovanų Kortos.
Vardas 12
Adresas ..... (Lith.)

Dar Apie Naprapatiją

(Atsakymas į med. stud. Al. Margerio rašinį „Ar nelaikas pasakyt teisybę apie patus").

Tiesa, labai laikas, tik atlikimui šio darbo reikalingas tinkamas žmogus. Gi p. Margeris pirmais savo žodžiais reiškia nerimtumo, nes nesudirbdina žodį „patus", kuris savo rušies keiksmažodžio prasmę turi.

Tulas laikas atgal p. Margeris blogai atsiliepė „Tėvynėje" apie bevaistinio gydymo budus, kurių tarpe buvo minima ir naprapatija. Tuo pačiu kartu perdėtinai išaugštino mediciną. Ten p. Margeris atsirekomendavo jau esąs medicinos studentu, taigi pajėgiąs panašius dalykus atlikt, butent: patiekt rimtą bevaistiniams gydymo budams kritiką.

Aš į tai atsakiau, kad p. Margeris studentu dar tebėra ir tik medicinos studentu, taigi nei negali pajėgti bevaistinio gydymo budus rimtai kritikuot. Todel sakau taip, kad pilnai baigę medicinos mokslą asmenis ir turį leidimus Illinojaus valstijoje gydyt sergančius žmones, vienam mokslo pusmečiui naprapatijos mokykloje tegauna kredito, o tris pusmečius turį mokintis lygiai su visais. Tai ir išeina: tegul p. Margeris užbaigia mediciną; po medicinai — į metus ir pusę naprapatijos mokyklą, o jau tuomet, jeigu kvotimus pereis, tai gaus užbaigimo ženklus ir galės su kritika pasirodyti. Tai po to visko jo kritika bus tiek rimta, kiek rimtumo pats autorius turės.

P. Margeris, kaipo dar tebestudentaująs, savotiškai supranta svetimas mintis ir, pagal savo norą, vyras jau visaip pavadina, eina iki absurdui. Kuomet jis nori įrodyt, kad niekas iš nieko nesiranda, tai yra laužimąsis į atviras duris. Mat jis tikrina, kad pirmiau atsiranda bakterijos, o pastarosios pagamina ligą.

Į tokį p. Margerio tvirtinimą galima atsakyt: Daugiausiai ne. Mažiausiai taip.

Tuose atsitikimuose taip, kuomet užeina epidemija lygi anais metais buvusiai influenzai. Tuose atsitikimuose ne, kuomet persiduria vinimi koją; kuomet persilaužia, sutriuškina kaulą.

Kojos persidurimas, kaulo sutriuškinimas yra lengvai apčiuopiami, įmatomi daiktai. Bet tokių persidurimų, tokių kaulo sutriuškinimų gali atsitikti žmogaus kune labai mažame mate, kokį tik padidinanti stiklai tejžiuri. Tai šitame atsitikime p. Margeris ir daro stambią klaidą.

Vos pastaruoju laiku medicinos mokslinėje literaturoje pasirodė veikalas „Initis", kuris, tarsi, linksta prie nuomonės, kad netvarkys kuno audiniai esti ligų priežastimi, taigi toje tai dirvoje veisiasi bakterijos. Pastaroji teorija medicinai yra naujiena. Naprapatija tą naujieną jau 1905 metuose turėjo. Ji yra originalė Dr. O. Smith'o teorija. Pastaroji išlaiko rimtą kritiką, nes patyrimo daviniai tai laiduoja.

Kalbant apie perdėtinai išgirtą mediciną, aš tik pakartojau rimtų medikaliame pasaulyje žmonių išsireiškimus. Jeigu tie išsireiškimai, kaip p. Margeris sako, yra pasenę, tai lygiai tokių galima ir jaunų pririnkt. O už jų blogumą, ar gerumą tegul p. Margeris kaltina medicinos viršunes — savo tėvus, o ne mane.

Visus kitus bevaistinio gydymo budus praleidau, nes neturiu mokslinio prisirengimo tinkamai apie juos atsiliept. Naprapatiją gi užtariau, nes jaučiau pereigą tai daryt, nes esu tinkamas tai daryt.

Atremdamas p. Margerio naprapatijai netinkamus užmetimus aš pasakiau, kad jo rašinys nėra vertas „Tėvynės" skaitytojų atydos, nes jis yra žemiau kritikos savo turiniu. Tokis mano pasakymas p. Margeriui, matomai, nepatiko, nes jis antru atvėju puola naprapatiją, nemažiau puola jau ir mano asmenį. O aš gi pasilieku prie savo pirmiau išreikštos nuomonės, butent: p. Margeris, blogos valios vedamas, niekina naprapatiją. Sakau tą todel, kad jis pasiskaito vieną naprapatijos rankvedį ir niekina visą dalyką. Gi kad nusimanius apie naprapatiją, vadinasi, kad prisirengus prie augštumos tą naprapatiją kritikuot, štai kas reikalinga **neperskaityt,** bet studijuot:

1. Principles of Naprapathy,
2. Linear Anatomy,
3. Histology,
4. Chemistry,
5. Physiology,
6. Technique,
7. Food Chemistry,
8. Chartology,
9. Symptagnosis,
10. Symptopathology,
11. Clinicology,
12. Charted Diagnosis,
13. Connectivology,
14. Priclinic.

Jeigu p. Margeris studijavo (jis sakosi tai daręs) naprapatijos chartologiją, tai visgi jis jos nesuprato, kitaip esant, jis butų aiškiai pamatęs, kad tas vienas (iš daugelio naprapatijos rankvedžių) neduoda ganėtinos šviesos apie visą dalyką. O jeigu jis suprato, tai tokia „kritika", tai toks p. Margerio besikrapštymas apie svetimus pamatus tam pačiam p. Margeriui garbės neteikia. Taipgi garbės neteiktų ir tam pakeleiviui, kuris paskaitytų **Materia Medica** rankvedį ir visą mediciną taip išniekintų, kaip p. Margeris išniekino naprapatiją.

P. Margeris sako, kad naprapatija yra nelegalis dalykas, taigi ir jos daktarai, kaipo toki, neturi teisės prirašynėt alkogolį ligoniams, kitaip esant — prirašynėtų. Taip sakydamas p. Margeris vis gilin brenda į savo neteisybes. Matyt, jose jisai ir išsimaudyt rengiasi. Gi neprapatijos visos trys mokyklos yra legalės, nes jos turi valdžios išduotus čarterius. O kas link to, kad naprapatai neprirašinėja šlapio šnapso, tai jie to nedaro, nes jie sergantiems jokių nuodų neprirašinėja, mat jie sergantį gydo, o ne nuodija. Jog nevisi ir medikai sušnapsėjo. Bet tame pas juos visa bėda, kad daugybė vaistų šnapsuoti.

Jis sako, kad valdžia kartais ima po vieną tokių gydytojų ir padeda, kur reikia. O yra taip: medicinos fanatikai kartais įskundžia naprapatijos daktarus valdžiai, buk tai pastarieji prirašinėja sergantiems gyduoles. Bet kiekviename tokiame atsitikime skundikai pralaimėjo ir gavo tinkamą sau žmonių akyse liudijimą.

Mano apgarsinimas ir charakteris p. Margeriui neduoda ramumo. Ypač charakteris laimėjo nuo p. Margerio įvairių epitetų. Kodel aš garsinu kitaip, negu p. Margeriui tiktų? Kad garsint tik antrašą, tai tas ponas galėtų įtart mane, kaipo nuduodantį medicinos daktarą. Taigi aš pasakau, kad gydau be vaistų ir be operacijų. Kad aš pasisakau, jog nepakenksiu sveikatai nei vaistais, nei peiliu, tai aš pasakau tik teisybę, nes tų daiktų aš nevartoju. Kuomet aš pasakau, kad nevartoju nei vaistų, net peilių, tai paprastas žmogus gali suprasti, kad aš neužsiimu gydymu. O tai tam reikalui aš ir suminiu keletą ligų, kas ir pareiškia nesusipažinusiam su naprapatija sergančiam žmogui, kad aš užsiimu gydymu. Ir reikia pasakyt, kad naprapatija turi gero pasisekimo gydyme tokių ligų, nuo kurių švarus medikai atsisako.

Toliaus p. Margeris sako, kad aš tik tokių ligų negydau, kokiomis sergantis pinigų nebeturi. Sakysiu, blogas iš to vyro burtininkas. Mat ir „išgydytais kišeniais" ligoniai pas mane ateina, aš ir juos gydau. Taigi ir visai be atlyginimo už savo patarnavimą gydau. O kartais dar pats nuskriaustą, nubiednintą ligonį šelpiu.

P. Margeris dėjo pastangas mano charakterį nupiešt, o pataikė savąjį. Todel taip sakau, kad esu štai kokios nuomonės: Kuomet žmogus apie save kalba, jis klysta. Kuomet žmogus apie kitą žmogų kalba, tuomet jis apie save nusipasakoja.

Čia pritiks atsimint keno tai žodžius:

Ką į raštą sveiks įdėsi,
Dantimis to neišėsi.

Mat p. Margeris sako, kad apie naprapatiją surinko žinias naprapatiškose knygose ir pačioje jos mokykloje, ir priveda: „Vaikas vinimi persiduria koją, naprapatas gydo. Arklys įspiria į koją, sutriuškina kaulą, naprapatas gydo."

Viršminėtų žinių p. Margeris nei mokykloj, nei minėtose knygose nerado. Aš ten išbuvau dvejus metus ir esu kvalifikuotas gydytojas naprapatas, o tokių žinių nebuvau girdėjęs kitaip, kaip tik šitaip: Vinimi perdurta koja eina chirurgo priežiuron. Sutriuškintas kaulas eina chirurgo priežiuron.

Man vis tiek pat, ar p. Margeris šmeižime kitų savo gyvenimą ramina, ar tai jis atlieka nusamdyto žmogaus darbą. Man vis tiek pat, ar tai jis savo troškimais norėtų naprapatiją sunaikint, ar vėl savo liežiuvio „gabumu" mano asmenį visaip numozot — man vis tiek pat.

Nei p. Margeris, nei aš pasauliui naprapatijos nedavėme, neigi mes ją sunaikinsime. Įvairių Margerių pludimai greit dingsta užmirštyje. Gi rimti kritikai jauną naprapatiją pirmynžangon paskatina.

Margerio rašinyje randu noro vis kitaip suprast mano nusakymus, negu aš juos „Tėvynės" skaitytojui paduodu. Taigi atskirus sakinius lygint — aš neturiu nei noro, nei gi reikalo.

Naprapatijos mokykla ir jos sekėjai kiek nors p. Margeriui nepatiko, tai už tai jiems pipirinio kartumo gardumynų prisiulyta. Bet apie dvidešimt tukstančių Amerikos Suvienytose Valstijose šarlatanų medikų, kurie nusipirko diplomus, dabar apgaudinėja ir nuodija žmones, vyras tyli — lig vinį įleseęs.

Jeigu p. Margeriui tikrai apeina žmonių sveikata, tik sveikata ir niekas daugiau, kaip sveikata, tai kodel jis neatsikreipia į sau gimininga klausimą, butent: mediciną? Kodel jis siekia niekint jam nesuprantamą naprapatiją? Žinoma, apie mediciną ne ką vyras nusimano, nes dar tebestudentauja; o kas svarbiausia, tai savi kailiniai. Naprapatija — dalykas kitas: svetima garbė yra pigi, kas žino, o gal dar ir pelninga, kad ją pašmeižus.

Taigi ar tai butų p. Margeris, ar tai jam lygus kitas koks, vis tik šitokias „kritikas" rašo tam:

1. Kad savųjų namučių neapkenčia,
2. Kad pašalinių atydą nukreipus nuo savųjų nešvarybių ir
3. Kad visuomet griovus, o ne stačius.

Prie užbaigos šio savo raštelio pakartoju, kad naprapatija neviską gydo, taigi nei medicinos, nei chirurgijos neniekina, kaip to p. Margeriui norėtųsi. Bet naprapatija dažnai išgydo tokius ligonius, nuo kurių medicinos daktarai (čia minavoju gerus daktarus, o ne ištvirkėlius, šarlatanus) atsisako, kaipo nuo nebeišgydomų.

Dr. M. Stapulionis,
naprapath.

Redakcijos pastaba. Nors žmonių sveikatos klausimas yra didelės svarbos klausimu, vienok šituos ginčus šiuomi baigiame. Juos priseina baigti delto, kad jie išėjo į grynų asmeniškumų pelkes. Šitaip apkalbamas kad ir svarbiausis klausimas nustoja savo tikrosios reikšmės ir iš to niekam naudos nėra.

Skaityk Gyvenimą
Visą Gyvenimą!

GYVENIMAS

MĖNESINIS GRYNOJO MOKSLO ŽURNALAS

Leidžiamas MOKSLO DRAUGŲ

Redaktorius Dr. A. KARALIUS

GYVENIMAS kiekvienam svarbus, malonus, reikalingas ir naudingas.

GYVENIME surasite paskutines mokslo naujienas.

GYVENIME mokslas yra išdėstomas taip aiškiai, kad kiekvienas lengvai gali suprasti kadir keblius dalykus.

GYVENIMAS netarnauja jokiom partijom ar sektoms, bet tik vienam grynajam mokslui, kurs siekia pažinti tikrą tiesą ir tikrenybę.

Nepraleiskit nei vieno gyvenimo numerio. — Išsirašykite Gyvenimą visiems metams. — Tapkite Mokslo Draugais. — Gyvenimo vieno numerio kaina 20c. — vienų metų prenumerata $2.00.

Siųskite užsakymus ir laiškus šiuo adresu:

GYVENIMAS
3303 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

VIENYBĖS SAVAITĖ
—nuo—
Balandžio 20 iki Balandžio 27, 1924.

LANKYKITE prakalbas, paskaitas, vakarėlius kolonijose rengiamus tą savaitę paminėti spaudos atgavimą!

UŽSIRAŠYKITE kas antradienį laikraštį „Vienybę" (kaina metams $4.00), kurio nuomones visi Amerikos laikraščiai pastebi.

KURIE užsirašys „VIENYBĘ" laike Vienybės Savaitės tie gaus DOVANŲ — knygų vertės $1.50.

VIENYBĖ,
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DABAR UŽSIRAŠYK
"AMERIKOS LIETUVĮ"

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt Amerikos Lietuvį, pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Naujas Savaitinis Amerikos Lietuvių Laikraštis
"VARPAS"
EINA KAS ŠEŠTADIENIS

Kaina Metams Suv. Valstijose	$2.00
Pusei metų	1.00
Užsienyj ir Lietuvoj metams	3.00
Pusei metų	1.50

Jeigu norit pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, skaitykit „VARPĄ", kuris, nieko neužkabindamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Indėk į konvetrą dvidolerinę ($2.00) ir pasiųsk „Varpo" Administracijai, o gausi jį.

„VARPAS",
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

KALENDORIUS!

Kiekvieno žmogaus gyvenime butinai yra reikalingas Kalendorius, kad turėti kaipo informaciją: apie šventes, istorinius įvykius ir šiaip gerų pasiskaitymų. Sandara šiais metais kaiptik ir išleido tokį Kalendorių, kuriame telpa daug eilių, informacijų ir šiaip naudingų skaitymų. Kalendoriaus kaina tik 25c. Tad prisiųsk pašto ženklialiais, o Kalendorius Tamstai bus pasiųstas. „Sandaros" savaitinio laikraščio prenumerata metams Amerikoje $2.50, Lietuvoje $3.00. Kas užsirašys „Sandarą", tas gaus Kalendorių kaipo dovaną.

SANDARA,
327 E Street, So. Boston, Mass.

DIRVA
Mokslo, Literaturos ir Politikos Savaitraštis
Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams	$2.00
Lietuvon metams	$3.00

Pusei metų pusė kainos.

„DIRVA"
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

PINIGAI
Persiunčiame pinigus į Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai.

LAIVAKORTĖS
Parduodame laivakortes ant visų linijų. Padarome pašportus. Patinkame kelevius ant visų New Yorko stočių. Prirengiame viską, kas kelionėje yra reikalinga. Visuose reikaluose kreipkitės pas:

AMBRAZIEJUS & DANIELIUS,
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 5975. (SLA. nariai).

ĮSIGYK MOKSLĄ NAMIE · KNYGAS BESKAITYDAMAS ·

PROTO MILŽINAI
KURIE ĮSIGYJA MOKSLĄ NAMIE
KNYGAS BESKAITYDAMI

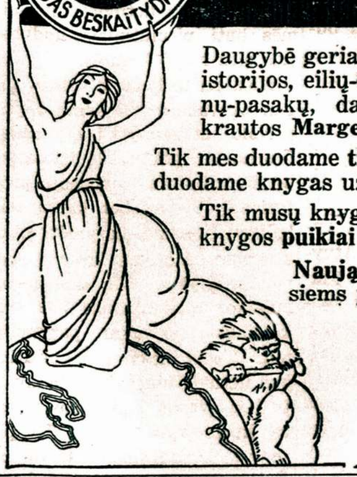

Daugybė geriausių knygų — mokslo, istorijos, eilių-dainų, apysakų-romanų-pasakų, dailės, juokų — yra sukrautos **Margerio Knygyne.**

Tik mes duodame **tikrą bargeną,** nes parduodame knygas už **pusę kainos.**

Tik musų knygyne yra beveik **visos** knygos **puikiai apdarytos.**

Naują knygų kataliogą visiems prisiunčiame dykai.

MARGERIO KNYGYNAS
2023 St. Paul Ave.,
CHICAGO, ILL.

SIŲSKIT PER
NAUJIENAS
PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

DRAMOS ARTISTĖ P. SKRABUTĖNIENĖ.

Balandžio 20 d. atvyko New Yorkan laivu „Pres. Harding". P. Skrabutėnienė baigusi J. Vaičkaus dramos studiją. Vaidinusi Petrapilio, Vilniaus, Kauno ir kituose teatruose svarbiausias roles. Amerikon atvyko prie J. Vaičkaus kuriamojo dramos teatro Amerikoje. Šio mėn. 26 dieną, Kismet Temple teatre (vienas blokas nuo Fulton St.), Dramos teatro atidarymo spektakly vaidina vyriausią rolę veikale „Per laurus ir širdį".

VAIČKAUS DRAMOS TEATRAS.

(Tąsa nuo 3 pusl.)

ilgai lydi pro langą žiurėdamas. Klinksena smuiką. Netekęs savo talento ir praradęs ženytę, kurią begaliniai myli, Grigalius verkia.

IV v.

Flavija su kunigaikščiu Volockiu grįžta iš pokylio į savo butą viešbuty. Volockis išmėtinėja Flavijai už jos elgimosi. Dora praneša Flavijai, kad Grigalius rimtai serga. Flavija nenori apie tai girdėti. Grigalius Doros neleidžiamas įsiveržia iš miegamojo kambario ir kalba su Volockiu. Jam pasako, kad viską žinąs ir viską matęs; jam tik viena skaudu, kam Flavija melavo. Ir tik vieno jis nori: kad Flavija butų laiminga ir kaltintų Volockį jeigu ji butų nelaiminga. Nuo priesaikos ją liuosuoja. Flavija tą nugirdusi, susierzinusi bara Grigalių. Šis pasisako nebegalįs taip gyventi, negalįs į ją žiurėti, jai pamelavus. Flavija sako Grigaliui juo apsivylusi. Grigalius ir be to džiovos pakirstas, apimtas širdgėlos alpsta. Atvykęs gydytojas suramina Flaviją. Grigalius pakirdęs šaukia: ženyte, ženyte!, jai priėjus šalinasi jos, sako Flavijai: Ne... tamsta Flavija Tesini... man reikia ženytės... miršta Flavija isteringai verkia, ją ramina Volockis ir Dora, pastaroji primena, kad kunigaikštis ją myli. Flavija isteringai juokdamosi ir verkdama sako, kad jiems, kunigaikščiui ir Dorai, reikalinga Flavija, gi tas, kurs mylėjo ženytę, per jos pačios kaltę mirė.

Sunku trumpais bruožais atpasakoti ir atvaizduoti tą gražų veikalą. Jo įdomumą patirsime atsilankę į vaidinimą. Veikalas žada buti pastatytas su visais efektais, dekoracijomis, kostiumais, na... pagaliau su gerais aktoriais. Kaip jau buvo skelbta vaidinime dalyvauja pats teatro direktorius J. Vaičkus, artistas J. Dikinis, atvyksiančios iš Lietuvos Kauno artistės P. Skrabutėnienė ir A. Laučiškaitė ir Vaičkaus Dramos studijos mokiniai.

Nepraleiskime geros progos, pasigėrėti geru ir gražiu vaidinimu.

Teatro Mylėtojas.

Pirma persitikrink apie žmogaus išgales bartis, negu pareikalausi, kad jis tavęs atsiprašytų.

• • •

Jei griaustinis negarsus, tai kaimietis pamiršta žegnotis.

VIETINĖS ŽINIOS

Nepamirškite Svarbaus Vakaro.

Sekamą šeštadieny, balandžio 26 d., lygiai 8 val. vakare — nė trupučio nesivėluojant, įvyksta svarbi Brooklyno ir visų Amerikos lietuvių gyvenime kulturinio darbo pradžia — J. Vaičkaus Dramos Teatro atidarymas. Šį vakarą Amerikos lietuviai pirmu kartu išvys lietuvių scenoje gerai prirengtą ir profesionalių artistų vaidinamą teatrą — keturių veiksmų dramą „Per laurus į širdį". Šio veikalo turinį dedame šiame „Tėvynės" num. Šitas vakaras — J. Vaičkaus Dramos Teatro atidarymas, yra tikra Amerikos lietuviams meno šventė ir Brooklyno-New Yorko ir šios apylinkės lietuviai turi laimės buti pirmutiniais liudytojais šios meno šventės.

Kiekvienas lietuvis, kuris tik gali tą vakarą iš namų išeiti, privalo atsilankyti į šį vakarą, nes ne tik yra didelė naujanybė išvysti lietuvių scenoje profesionalį teatrą, bet kartu reikalinga tinkamai pažymėti šitas svarbus Amerikos lietuvių gyvenime įvykis. Ir skaitlingas publikos atsilankymas bus tinkamiausiu šio vakaro pažymėjimu. Todel kiekvienas kulturingas lietuvis butinai atsilankykite į šį svarbų lietuviams vakarą, kuris įvyks Kismet Temple teatre, 92 Herkimer St. (netoli Fulton St., Nostrand Ave. kampo), Brooklyne. Šis teatras parankiai pasiekiamas subvėmis, elevatoriais ir tramvajais iš visų dalių New Yorko ir Brooklyno.

Nors šis teatras yra gana didelis — sutalpina arti 3,000 publikos, bet patartina išanksto apsirupinti bilietais, nes labai galimas daiktas, kad bilietų gali pritrukti.

Lietuvos Viešnia.

Balandžio 20 d., laivu „President Harding". atvyko iš Lietuvos Kauno Dramos artistė P. Skrebutėnienė, žinoma lietuviams kaipo viena iš žymesniųjų aktorių. 26 d. balandžio Skrebutėnienė dalyvauja Lietuvių Dramos Teatro atidarymo spektakly.

Gerb. viešnia kartu su artistais J. Vaičkum ir J. Dikiniu bal. 21 d. atsilankė „Tėvynės" redakcijon.

Išvažiavo Lietuvon.

Balandžio 21 d. atsilankė „Tėvynės" redakcijon Juozas Galinskas, SLA. 203 kuopos iš Sebastopol, Pa., energingas darbuotojas, kuris laike Auksinio Konkurso laimėjo trečią dovaną, prirašydamas net 53 naujus narius prie SLA. 203 kp. Pil. J. Galinskas balandžio 23 d., laivu „Berangaria", išvažiavo Lietuvon atlankyti savo giminių ir žada grįžti atgal Amerikon apie liepos mėn. pabaigą. Taigi atvykęs New Yorkan truputį ankščiau prie progos užėjo atlankyti ir savo organizacijos įstaigos, kuriai tiek daug yra dirbęs.

Linkime gerb. SLA. darbuotojui J. Galinskui laimingai nuvykti Lietuvon ir vėl grįžti Amerikon ir posenovei darbuotis SLA. labui.

Atsilankė Svečias.

Balandžio 17 d. atsilankė „Tėvynės" redakcijon Dr. J. Aleksaitis iš Wilkes Barre, Pa. Nors Dr. Aleksaitis yra čionai gimęs ir augęs, tačiau neblogai kalba lietuviškai ir yra SLA. nariu ir savu laiku buvo SLA. 7-tos kuopos daktaru kvotėju. Dabar Dr. Aleksaitis tarnauja Panamoje valdžios tarnyboje ir vykdamas Velykų šventėms į namus sustojo New Yorke ir prie progos atlankė savo organizacijos įstaigą.

Reikalauja Daugiau Policijos.

New Yorko policijos komisionierius Enrigth reikalauja policijos padidinimo net 2,000 vyrų, norint pilną tvarką mieste įvesti ir pasekmingai kovoti su plėšikais ir vagimis. Taipgi komisionierius tikrina, kad šiandien neturi užtektinai policijos net ir tinkamam gatvėse judėjimui prižiurėti ir todel tiek daug nelaimių atsitinka delei neatsargių automobilistų dukimo. Jis sako, kad mieste yra apie 736 svarbųs judėjimo punktai, kurių šiandien negalima tinkamai sutvarkyti delei policistų stokos ir reikalinga dar apie 50 motorciklistų gaudymui dukstančių aumomobilistų. Bet šitokis policijos padidinimas miestui kainuotų apie $3,500,000 kas metai daugiau, negu dabar išleidžiama policijos departamentui išlaikyti.

Reikalauja Algų Numažinimo.

New Yorko Interborough Rapid Transit kompanijos prezidentas ir generalis manadžieris Frank Hedley įdavė prašymą 15,000 subvių, elevatorių ir gatvekarių darbininkams, kad jie atsisakytų nuo padidinimo algų 5%, kuriuos laimėjo pereitų metų birželio mėnesy ir įeina galėn nuo liepos 1 d., š. m. Kiekvienam darbininkui išsiųsta laiškas, kuriame paaiškinama padėtis, kad kompanija neturinti iško to algų pakėlimo įvykinti, nes įeigos pasirodė net $1,295,-089 mažesnės, negu komisijos buvo numatyta šito darbininkų algų pakėlimo metu. Tikimasi, kad darbininkai savo atsakymą suteiks kompanijai greitu laiku.

Aktoriai Rengiasi Streikuoti.

Nors buvo pranešta, kad New Yorko aktorių unija — Actor's Equity Asociacija susitaikė su teatrų savininkais, vienok šių dienų žinios skelbia, kad aktorių unija atmetė teatrų savininkų sąlygas ir rengiasi prie streiko. Jei šiame ginče nebus pasiekta susitarimo, tai aktorių streikas prasidės birželio 1 d., š. m.

Pragyvenimo Kainos Nupigę.

Vašingtono Darbo Departamento tikrinimu, kad kovo mėnesy, sulyginus su vasario, mėn., New Yorke pragyvenimo kainos nupigę 4 nuošimčiais. Taipgi sakoma pastebėtas atpigimas pragyvenimo kainų kaip daugmenose, tai ir mažmenose, ir visoje šalyje. Abelnai imant, apie 404 atskirių reikmenų atpigę 2 nuoš. skaitant visą šalį. Tuo tarpu, esą, abelnai imant, darbininkų algos padidėjusios.

Vienok nežiurint šito Darbo Departamento tikrinimo, darbo žmonės šito skirtumo nejaučia Kaip jiems buvo šunku žmoniškai pragyventi vasario mėnesy, taip jie jautė tą patį ir kovo mėnesy.

New Yorko Judėjimas.

Pereitais metais New Yorko subvėmis, elevatoriais ir gatvekariais pervažiavo 2,577,812,-845 pasažieriai. Šitos susisiekimo linijos naudojo 7,300 gatvekarių ir 6,200 subvių ir elevatorių vagonų. Apart to, 5-tos Avenue busų linija pervežė 50,974,110 pasažierių ir kitos busų linijos pervežė 36,580,000 pasažierių. Subvių ir elevatorių linijų gelžkelio New Yorke yra 600 mylių, o gatvekarių linijų gelžkelio yra net 1,082 mylios. Pereitais metais priskaitoma apie po 4,000 pasažierių kiekvienai dienai daugiau, negu užpereitais metais buta. Viena subvės linija galima važiuoti net viršaus 27 mylių tolumo tik už 5 centus. Tai yra pigiausis važiavimas visame pasaulyje.

Iš Lietuvos Laikraščiu

Paleidžiama Laukininkystės Kamera.

Gautomis patikimomis žiniomis kovo m. 31 d. pasirašyta įsakymas, kuriuo paleidžiama Klaipėdos Krašto Žemės Ukio Rumai (Laukininkystės Kamera).

Neleidžia lietuvių mokyklų.

Uždarydami lenkai lietuvių mokyklas teisinasi, jog lietuvių mokyklos neatatinkančios esamiems Vyresnybės parėdymams. Bet kai „Rytas" padavė visą eilę prašymų, patenkindamas reikalavimus, tai jie tapo pakišti... po stalo uždangalu, ir naujų mokyklų lietuviams nebeleidžiama.

Bažnyčios komisaras paskirtas.

Klaipėdos Krašto Bažnyčios komisaru yra paskirtas kunigas Gailius.

Paskutinė Proga

UŽSIPRENUMERUOTI APYSAKĄ „GYVENIMO DUMBLE".

Šiuomi norime pranešti visų „Tėvynės" skaitytojų ir Amerikos lietuvių visuomenės žiniai, kad ėjusią per „Tėvynę" apysaką „Gyvenimo Dumble" greitu laiku atiduosime spaudon ir spausdinsime tik aprubežiuotą skaitlių egzempliorių, t. y. tik tiek, kiek butinai reikalinga išdalinti prenumeratoriams. Delei lėšų stokos didesnio skaitliaus egzempliorių spausdinti nesigalime. Taigi po išleidimui šios apysakos nebus galima nusipirkti, kuomet dabar dar galima ją užsiprenumeruoti gana žema kaina.

Turime pridurti, kad bus didelė knyga ir pats apysakos turinys žymiai pagerintas ir tiksliau apdirbtas, negu kad skaitėte „Tėvynėje". Apart to, pati gražiausia apysakos dalis dar netilpo „Tėvynėje", kuri sudaro dar vieną trečdalį apysakos ir čionai išsiriša paties Jurgio, Mildos ir jų sunaus likimas. Neskaičius šios apysakos užbaigos reiškia tą patį, ką ir visos apysakos butumėt neskaitę. Ir po išleidimui šios apysakos niekur negausite nusipirkti, nes ją turės tik tie, kurie dabar užsiprenumeruos.

Kadangi dauguma „Tėvynės" skaitytojų nuolatos teiraujasi, kur galima gauti ši apysaka, todel šiuomi pranešame visiems, kad dabar turite paskutinę ir vienatinę progą šią apysaką įsigyti ir tai nužeminta kaina. Kurie norite savo knygynėlį papuošti „Gyvenimo Dumble" apysaka, tai neatidėliodami ją užsiprenumeruokite, nes vėliaus jos nusipirkti jau negalėsite. Prenumerata priimama bus tik iki gegužės 15 dienos, šių metų.

Vėliaus šios dienos jau nei prenumerata nebus priimama, nes knyga bus pradėta spausdinti. Dabar galima šią apysaką užsiprenumeruoti už $1.00 paprastais popieros apdarais ir už $1.50 drutais audeklo apdarais. Todel meldžiame visų savo draugų ir prietelių mums pagelbėti šį pradėtą darbą užbaigti ir kartu pusdykiai įsigyti sau puikią apysaką, kuri paskatins prie lietuvių literaturos skaitymo ir čionai augusį jaunimą. Taipgi meldžiame kiekvieno, perskaičiusio šį pranešimą, pasakyti apie tai ir savo draugams.

S. E. Vitaitis ir Bendrija.

P. S. Siunčiant prenumeratą meldžiame siųsti sekamu vardu ir adresu: „Parama", 307 W. 30-th St., New York City.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS. KURIE GARSINASI „TĖVYNĖJE."

GERIAU DABAR, NEGU VĖLIAU RUPINTIS SAVO SVEIKATA!

Išsirašyk „GYDYTOJĄ," paveiksluotą sveikatos žurnalą. Prenumerata: Amerikoje $1.00. Kitose šalyse $1.50 metams. Vienas numeris 15c.

„GYDYTOJAS,"
4454 So. Western, Ave., CHICAGO, ILL.

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes geriausių garlaivių kompanijų į visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate). Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimei atsitikus.

Ofiso Adresas:
1823 N. MAIN AVE., SCRANTON, PA.

NGL NORTH GERMAN LLOYD

LAIVAKORTĖS
į Lietuvą ir iš visų dalių Lietuvos per BREMENĄ ant naujų puikių laivų Munchen — Stuttgart — Columbus ir ant populiariškų pirmos kliasos laivų su kajutoms Didžiai pagerinti trečios kliasos parankumai su smagiom uždarytom kajutom del 2 ir 4 pasaži rių. Sąvaitiniai Išplaukimai. Lietuvos valdžios autorizuota linija del Emigracijos. Kreipkitės prie bile agento del informacijų, arba
NORTH GERMAN LLOYD, 14-16 Pearl St., New York.

NEW YORK HAMBURG

United American Lines (HARRIMAN LINE) Joint Service with HAMBURG AMERICAN LINE

Tiesiausia Kelionė LIETUVON

Savaitiniai išplaukimai ant musų puikiausių laivų. Garlaiviai: „Resolute", „Reliance", „Albert Ballin" ir „Deutschland" veža I, II ir III kliasų keliauninkus „Cleveland", „Hansa", „Thuringia" ir „Westphalia" su atskiromis kajutomis ir III kliasa. Smagi kelionė ir mandagus patarnavimas.

United American Lines, 39 Broadway, New York. arba pas vietos agentus.

PAIN-EXPELLER

PLAČIAI PAGARSĖJĘS LINIMENTAS

Naudojamas nuo diegiančių sąnarių ir muskulų. Nuo skausmų krutinėje ir pečiuose. Kuomet reumatizmas jųsų muskulus sutraukia į mazgą. Nuraminimui drebančių, durančių neuralgijos gnaibymų. Nuo išnarinimų ir numušimų. Nuo dieglių ir skausmų. Patrinkit juomi — Pravys skausmą šalin. Visuomet laikykite bonką po ranka — niekuomet negalit žinoti, kada jis jums bus reikalingas. 35c. ir 70c. už bonką aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

PERLINĖS QUEEN KONCERTINOS YRA GERIAUSIOS

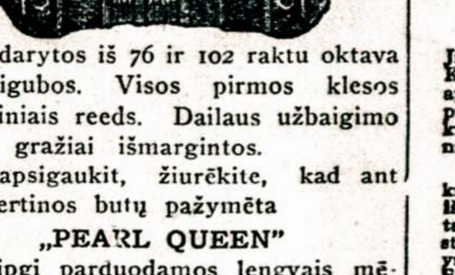

Padarytos iš 76 ir 102 raktu oktava ir trigubos. Visos pirmos klesos plieniniais reeds. Dailaus užbaigimo arba gražiai išmargintos.

Neapsigaukit, žiurėkite, kad ant koncertinos butų pažymėta „PEARL QUEEN"

Taipgi parduodamos lengvais mėnesiniais išmokėjimais.

Katalogas atsiunčiamas dykai.

GEORGI & VITAK MUSIC CO., 4639 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ITALIŠKOS ARMONIKOS

Mes padirbame ir importuojame visokių pirmos kliasos rankų-darbo ITALIŠKŲ ARMONIKŲ geriausių visame pasaulyje.

Garantuojame antdešimts metų. Musų kainos yra žemesnės, negu bile dirbtuvės. Pirkėjams instrukcijos ant armonikos suteikiama veltui. Reikalaukite katalogo — prisiųsime DYKAI.

RUATTA SERENELLI & CO.
817 Blue Island Ave., Dept. 15, Chicago. Ill.

Į LIETUVĄ

Išpirkite laivakortes savo giminėms. Kompanijos ofise Kaune atydžiai prižiuromi visi pasažieriai

WHITE STAR

N. Y., Cherbourgą, Southamptoną: Išplaukimai kas Subata. Milžiniški laivai Majestic, Olympic, Homeric. Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

AMERICAN LINE WHITE STAR LINE Bendras Patarnavimas

N. Y., Plymouthą, Southamptoną, Cherbourgą ir Hamburgą: Reguliariški išplaukimai. Puikus, dideli, greiti laivai. Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

RED STAR LINE

N. Y., Plymouthą, Cherbourgą ir Antwerpą: Zeeland ir Gothland (3-čia kliasa). N. Y., Plymouthą, Cherbourgą: Belgenland ir Lapland.

Uždaryti, privatiški kambariai. Geras maistas ir visoki smagumai. Kreipkitės prie vietinio agento arba PASSENGER DEPARTMENT, No. 1 Broadway, New York, N. Y.

CUNARD

Atlankykite Lietuvą! Trečioji Vasarinė EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Šią Ekspursiją Vadovauja C. G. LUKSIS plačiai žinomas lietuvis kalbėtojas ir keliautojas

Išplaukimas iš New Yorko Gegužio (May) 28 d. pagarsėjusiu visame sviete EKSPRESINIU LAIVU

AQUITANIA (45,647 tonų)

DEŠIMTIES DIENŲ LAIKU Į LIETUVĄ per Southamptoną

6 malonios dienos kelionės jurėse

Kainos TREČIOJI KLASĖ

Į Kauną	$109.60
Į Piliavą	$106.50
Į Klaipėdą (Memel)	$107.00

Virš to $5 muito (karės)

Pilietis Lukšis lydės ekskursantus stačiai į Lietuvą ir aprupins visus ir pasilinksminimus visoj kelionėj.

Kiti išplaukimai kas Sereda

Cunard Line
25 Broadway
New York

NENUSIGĄSKIT— JIS TIK IEŠKO BAMBINO

Kaina 35c. aptiekose

Jis žino kur motina laiko Bambino—ir jis žino, kad jis jo nori. Kudikiui Bambino reiškia tiek, kiek išėmimas iš šėpos skanios vaisių košės.

BAMBINO
Įreg. S. V. Pat. Biure.

yra nepavojingas—pasekmingas—saldaus skonio vidurių paliuosuotojas.

Kudikiai mėgsta jį. Jie net prašo daugiau.

Jei jųsų kudikis neramus, turi aptrauktą liežuvį, negali ramiai miegoti, labai verkia tarsi skausmų kankinanmas, tat išvalykite jo sistemą su lengvu vidurių paliuosuotoju, tokiu kaip Bambino. Jis jį ims su noru ir daug geriau jausis nuo jo. Į kelias valandas nemalonųs simptomai turės pranykti

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th Street, BROOKLYN, N. Y.

DYKAI 20 dienu Išmėginamas Gydymas

Skilvio Kliuties, Nesveikų Kepenų, Neveikiančių Vidurių ir Vidurių Užkietėjimo.

Šitas vaistas veikia taip greitai, kad gerą jo veikmę gali pajausti į kelias dienas. Jis yra stebuklingas vyrams ir moterims, turintiems Skilvio kliutį, Nesveikas Kepenis, Vidurių Kliutį, arba tiems, kurie turi Kietus Vidurius. Šitas vaistas sustiprina ir sutaiso skilvį, padidina apetitą ir pagelbsti virškinimui. Jis apsaugoja ir prašalina gazus ir išputimą iš skilvio ir vidurių, prašalina svaigų, nervišką galvos skaudėjimą ir tulžingumą, nuvalo apklotą liežuvį ir pasaldina kvapą. Jis sustiprina ir sutaiso vidurius taip, kad jie tiksliau išeina laukan ir tuomi apsaugoja nuo vidurių užkietėjimo.

Šitame vaiste yra tam tikra Geležies forma, kuri padaro gausų raudoną kraują—tokia Geležis, kuri suteikia spalvą išblyškusiems veidams ir žėrėsį akims. Jis taipgi turi Fosforą, didžiausį žinomą vaistą stipriems galingiems Nervams padaryti. Fosforas yra Gamtos tikrasis Maistas Nervams ir Energijos Davėjas. Be to jis turi ŠEŠIS kitus vertingus vaistus. Šitas Gyvybę Duodančias, Stiprumą padarančias sudėtines vartoja visam pasauly geriausi gydytojai, kad padarius stiprius, sveikus, tvirtus vyrus ir moteris.

Šitas stebuklingas vaistas yra Nuga-Tone. Tukstančiai vyrų ir moterų per jį apturėjo geresnę sveikatą, padidino stiprumą, atnaujino energiją, įgijo didesnę ištvermę. Nuga-Tone sukuria, sutaiso, sustiprina ir paakstina Raumenų ir Nervų Sistemas—visus Gyvybės Organus ir Kuno Funkcijas—padeda jiems atlikti darbą taip, kaip Gamta yra leidus. Tai yra vienintėlis saugus ir išmintingas budas greitoms ir patenkinamoms sekmėms gauti.

Nuga-Tone padidina svarumą liesiems žmonėms ir suteikia daugiau energijos, daugiau ambicijos—prailgina gyvenimą. Silpniems, sunykusiems, parsibaigusiems, nervuotiems, pailsusiems, nesveikiems, sergantiems vyrams ir moterims nėra nieko geresnio per Nuga-Tone'ą, juos taip greitai ant kojų pastato. Pamėgink Nuga-Tone'ą kelias dienas, o jausies kaip naujai gimęs.

Kas tik skaitis šitą privalo šiandien pripildyti Kuponą žemiau: Lukuriavimas gali padaryti daug blogal Nuga-Tone yra tik $1.00 pakeliui. Kiekvienas pakelis turi 90 tabletų—vieno pilno mėnesio Gydymas. Gali gauti šešis pakelius už $5.00. Pamėgink Nuga-Tone'ą per 20 dienų musų atsakymu ir jei nebusi patenkintas sekmėmis, sugrąžink likusią pakelio dalį, o mes tuojaus atmokėsim visus tamstos pinigus. Prisiųsk šiandien—TUOJAUS. Negali prakišti nei cento. Nuga-Tone taipgi pardavinėja aptiekininkai ir absoliučiai garantuoja, kad jis suteiks pilną pasitenkinimą, arba pinigai bus sugrąžinti. Žiurėk garantijos kiekviename pakelyje.

PRISIUSK ŠITĄ KUPONĄ ŠIANDIEN.

NATIONAL LABORATORY, DEPT. LE-5 —1018 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—Čia įdedu $........ už .... pakelius Nuga-Tone'o. Aš imsiu Nuga-Tone'ą 20 dienų, o jei aš nebusiu patenkintas, tai likusią dalį pasiųsu atgal, o jus man sugrąžinsite pinigus.

Vardas ir Pavardė............
Gatvė ir numeris arba R. F. D............
Miestas............ Valstija............